ဆိုင်းတောင်(ရွာဟောင်း)ကျေးရွာ

ဖားကန့်မြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် (၂၀၁၇-၂၀၂၁)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ဆိုင်းတောင်(ရွာဟောင်း)ကျေးရွာ၊ ဖားကန့်မြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၈ခုနှစ်၊ မတ်လ

မာတိကာ

မာတိကာ

စကားချီး

ဆိုင်းတောင်(ရွာဟောင်း)ကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြ မြေပုံ၊ဖားကန့်မြို့နယ်

အပိုင်း(က)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်အစီအစဉ်

၁။နိဒါန်း–ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့်လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က)ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

(ခ)စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

၂။ကျေးရွာ၏ပထဝီဝင်အနေအထားနှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က)တည်နေရာ၊ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

(ခ)သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

၃။ကျေးရွာ၏လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က)လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

(ခ)စီးပွားရေးအခြေအနေ–ဝင်ငွေပိုင်ဆိုင်မှု

(ဂ)ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့်ထိခိုက်လွယ်မှု

(ဃ)ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(င)ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

၄။ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခြေအနေ

(က)ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ)သီးနှံ၊သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ)စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ)ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င)ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

(စ)ပညာရေး၊ကျန်းမာရေး၊ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ)လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ)အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု-လမ်းတံတား၊လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ)တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

၅။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောအခြေအနေကောင်းများ၊အဟန့်အတားများနှင့်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

(က)ဖွံ့ဖြိုးရေးတိုးတက်မှုကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောအခြေအနေကောင်းများ

(ခ)အဟန့်အတားများနှင့်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

၆။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့်ဗျူဟာ

၇။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိစ္စရပ်များနှင့်ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြားအစိအစဉ်ကျသောချိတ်ဆက်မှုများ

၈။ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်မည့်အချိန်ကာလ

(က)နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

(ခ)ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

(ဂ)ဦးစားပေးစီမံချက်များ

(ဃ)အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

၉။ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရွေးချယ်မှုများ

၁၀။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ

(က)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏အခန်းကဏ္ဍ

(ခ)ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ

(ဂ)ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများ

(ဃ)ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက်အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်များ

၁၁။စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

(က)ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

(ခ)နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှုအကဲဖြတ်ခြင်း

(ဂ)နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ(၁)စီမံကိန်းဇယားများ

(၁)လူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ

ဇယား(၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား(၂) လုပ်သားအင်အားနှင့်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

ဇယား(၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား(၄) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဇယား(၅)　ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား(၆)　ကျေးရွာ၏ဝမ်းစာဖူလုံမှုအခြေအနေ

ဇယား(၇)　ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၈)　ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၉)　ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

(၂)ကလေးသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ဇယား(၁၀)　ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား(၁၁)　ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဖယား(၁၂)　ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု

ဇယား(၁၃)　ကျေးရွာ၏ရေအရင်းအမြစ်နှင့်ရေသွင်းဇရုယာ

ဇယား(၁၄)　အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

ဇယား(၁၅)　ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား(၁၆)　သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးစေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား(၁၇)　သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက်ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား(၁၈)　မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၁၉)　မွေးမြူရေးကလေထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား(၂၀)　မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက်ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား(၂၁)　စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား(၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက်အခွင့်အလမ်းပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၃) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုစျေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေ

ဇယား(၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား(၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအခက်အခဲများနှင့်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအစီအမံများ

ဇယား(၂၇) မူလတန်း၊အလယ်တန်း၊အထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်ပညာပြီးစီးမှုနှုန်း

ဇယား(၂၈) ကျောင်းအပ်နှုန်း

ဇယား(၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေ

ဇယား(၃၀) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား(၃၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား(၃၂) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား(၃၃) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား(၃၄) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ

ဇယား(၃၅) ကျေးရွာ၏လမ်း၊တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား(၃၆) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား(၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ဇယား(၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား(၃၉) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာအခြေအနေ

ဇယား(၄၀)　ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးခြေအနေ

ဇယား(၄၁)　ဘေးကင်းလုံခြုံရေးဝန်ဆောင်မှုအထောက်အကူများအားလက်လှမ်းမီမှု

ဇယား(၄၂)　မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ(၂)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ၊အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှား ရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား(၄၃)　ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောအခြေအနေကောင်းများ

ဇယား(၄၄)　ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ(၃)　ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်(ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှဖြေရှင်းနည်းအထိ)

ဇယား(၄၅)　ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

ကိုးကားစာရင်း

အပိုင်း(ခ)　စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်

စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်ပုံစံ

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၈ရခုနှစ် မှ ၂၀၂၁ ခုနှစ်အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံး သော လူအများပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကို လည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက် သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိရှိခဲ့သဖြင့် ထိရောက်မှု အားနည်းခဲ့ကြသည်။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်ဝန်ထမ်းများကို မြို့နယ် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းကဏန်းနှင့်သတင်းအချက်အလက်တို့၏အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်းကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထံမံလိုသော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့်နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကိုထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက် ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံး သပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်မှုအဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်အချက်အလက်များပါဝင်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ဆိုင်းတောင်(ရွာဟောင်း)ကျေးရွာ၊ ဖားကန့်မြို့နယ်

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

(၁)နိဒါန်း

(က) ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသောဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကိုလေ့လာသုံးသပ်ပြီးတစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ်ကို ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသောပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့် အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုအပံ့အပိုးဖြစ်စေသော အချက်များနှင့်အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်းဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုကို သိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက်မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကိုစုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့်အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ(CSOs)နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ်လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ ထိကျသောလိုအပ်ချက်များအားသိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယရေးနှင့်ပြည့်သူအရေး ရပ်တည်မူပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊) နိုင်ငံတကာအစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

(၈) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံရနိုင်မည့် အကူအညီများကိုအခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်များချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းကဲ့သို့မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့်လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့်အထိရောက်ဆုံးဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့်လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင်တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ကျေးရွာသည် ဖားကန့်မြို့နှင့်ဝေခါကျေးရွာပတ်လမ်းပေါ်တွင်တည်ရှိပြီး အုပ်ချုပ်ရေးရုံးစိုက်ရာ ဖားကန့်မြို့နှင့် (၄)မိုင်ခန့်အကွာဝေးသာရှိပြီး ဆက်သွယ်သွားလာရလွယ်ကူသည်။ ကျေးရွာသည် တောင်ပေါ်ဒေသတွင်တည်ရှိပြီး အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ ကျေးရွာ၏ရာသီအလိုက် စိုက်ပျိုးသည့် သီးနှံထွက်ကုန်များသည် ဖားကန့်မြို့သို့ အဓိက တင်ပို့ရောင်းချကြသည်။ ဒေသ၏ တစ်နှစ်ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်လက်မမှာ ၁၀၃.၂၁ ဝန်းကျင်တည်ရှိပါသည်။ အအေးပိုင်ဒေသ၊မိုးရေချိန်များပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံး အေးမြမှုရှိသည်။ ကျေးရွာပတ်လည်တွင် တောင်တန်းတောင်ကုန်းများ ဝိုင်းရံထားပြီး မြေပြင်အနေအထားမှာ တောင်ပေါ်မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာအနီးတွင် ဝေခါချောင်း၊ဝေရှီချောင်း၊ အင်မော့ချောင်း၊နှင့် စိမ့်စမ်းရေများ ဝိုင်းပတ်စီးဆင်းနေပါသည်။ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် စိမ့်စမ်းချောင်းရေအား အဓိကထား ရေပိုက်များဖြင့် သွယ်ယူရယူအသုံးပြုကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာစပါးများစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ ရာသီလိုက်သီးနှံများသာ အဓိကထား စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ၂၀၁၅ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လနှင့် စက်တင်ဘာလတို့တွင် ကျေးရွာ၏ အနိမ့်ပိုင်း နေအိမ်စိုက်ခင်းများ ရေကြီးရေလွှမ်းဒဏ်ကြောင့် ထိခိုင်ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ ခံစားခဲ့ရပါသည်။ ယခင်နောင်းပိုင်းနှစ်များတွင် ချောင်းရေလမ်းကြောင်းများ ရှင်းလင်းဖော်ဆောင်ထားသဖြင့် ရေကြီးရေလွှမ်းမှု လျော့နည်းခဲ့ပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

တောင်ပေါ်မြေပြန့်ဒေသဖြစ်၍ ရာသီလိုက် သီးနှံစိုက်ခင်းအတွက် မြေဆီအသင့်အတင့်သောကောင်းပြီး ဓါတ်မြေဩဇာများကို အဓိကထား ထည့်သွင်းအသုံးပြုကြသည်။ ဖားကန့်မြို့နယ်သည် ကမ္ဘာကျော်သည့် ကျောက်စိမ်းရတနာများထွက်ရှိသော်လည်း ကျေးရွာတွင် ကျောက်စိမ်းများထွက်ရှိခြင်းမရှိပါ။ ကျေးရွာတွင် သယံဇာတအနေဖြင့် ချောင်းမှ သဲများ ထုတ်ယူရရှိနိုင်သည်။ ကျေးရွာ၏သီးနှံစိုက်ခင်းဧကမှာ (၆၅၅.၇)ခန့်ရှိပြီး မုန်ညှင်း၊ကိုက်လန်းကြံ၊ စတော်ပဲ စသည့် ရာသီလိုက်သီးနှံများကို အဓိကစိုက်ပျိုးကြသည်။ မြေအောက်ရေ အသုံးပြုမှုနည်းပါးပါသည်။စိုက်ပျိုးရေးအတွက် စိမ့်စမ်းရေသာအဓိက ပိုက်များဖြင့် သွယ်ယူရရှိအသုံးပြုကြသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၂၀၂)စုနှင့် ကျား (၄၈၈)ဦး၊ မ(၅၁၈)ဦးဖြင့် လူဦးရေပေါင်း (၁၀၀၆)ဦးရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်လျှင်ပျမ်းမျှ(၅)ဦးနှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏ တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှနှုန်း (၅)ဦးနှင့်ညီမျှသည်။ ကျေးရွာတွင် ကချင်၊ဗမာ၊ရှမ်း၊ရခိုင်နှင့်ပအိုဝ် စသည့်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများနေထိုင်ကြပြီး အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သောအရွယ်သည် ကျေးရွာရှိလူဦးရေပေါင်း၏ (၆၆.၅%)ခန့်ရှိသဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်ကာ လူငယ်များကို သက်မွေး

ဝမ်းကျောင်းအတတ်ပညာများ လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီး ဒေသစီးပွားရေးတိုးတက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်သည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်ရှိ အမျိုးသမီးဦးရေသည် အမျိုးသားဦးရေထက် အနည်းငယ်များပြားပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ- ဝင်ငွေ၊ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

အဓိက ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ဝင်ငွေအနေအထားမှာ သာမာန်အားဖြင့် အလယ်အလတ်ရှိသည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့် သတ်မှတ်မှုတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ (၅၂%)သည် ဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုအဆင့်အဖြစ်ခံယူကြပြီး (၁၀%)သည် ချမ်းသာသည့်အဆင့်၊ (၃၈%)သည်အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိကြသည်ဟု သတ်မှတ်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် သီးနှံ့စိုက်ခင်းမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊လက်လှမ်းမှီမှု၊စိုက်ခင်းသုံးစက်ကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် စိမ့်စမ်းရေသွယ် ရေသွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်မှုတို့ကြောင့် ကျေးရွာစီးပွားရေးအနေအထားမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းသည်ဟု ပြောနိုင်သည်။ စိုက်ခင်းမြေနေရာမှာ တိုးချဲ့နိုင်ခြင်းမရှိသောကြောင့် မြေပိုင်မရှိသည့်အိမ်ထောင်စုအနည်းမှာ စိုက်ခင်းမြေများငှားရမ်းစိုက်ပျိုးကြရသဖြင့် မိသားစုဝင်ငွေလျော့နည်းကြသည်။ နိုင်ငံတော်မှ ထောက်ပံ့သည့် မြစိမ်းရောင်စိမ်ကိန်းရန်ပုံငွေအား ၂၀၁၄-၂၀၁၅ခုဘက္ထာရေးနှစ်တွင် ရရှိခဲ့ပြီး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် လိုအပ်သည့်ငွေကြေးအရင်းအနှီးအား အတိုးနှုန်းနည်းနည်းဖြင့် ချေးယူနိုင်သဖြင့် ကျေးရွာ၏စီးပွားရေးတိုးတက်လာခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာ၏အိမ်ထောင်စုအနည်းသည် ဈေးရောင်း/ ဝယ်၊ လက်သမား၊ကျပန်း၊လက်လုပ်လက်စား၊မှော်နယ်မြေများတွင် ကျောက်စိမ်းရေမဆေးရှာဖွေခြင်းစသည့် လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ကြသည်။

ကျေးရွာတွင် ဆင်းရဲအဆင့်သည် အများဆုံးဖြစ်ပြီး မြေယာအနည်းငယ်သာပိုင်သော စိုက်ခင်းသမားများ၊လက်လုပ်လက်စားများ၊တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူရေးသမားများ၊လက်သမားနှင့်မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများပါဝင်သည်။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်မှာ(၄၀ %)ရှိကာ ဆင်းရဲ၊အလွန်ဆင်းရဲအဆင့်ရှိ အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြသည်။ ကျေးရွာရှိ မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်သည် စာရင်းငှားအလုပ်သမား၊တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း မြေယာငှားရမ်းစိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ခြင်း၊တစ်နိုင်တစ်ပိုင်ရောင်း/ဝယ်လုပ်ငန်းများတွင် အလုပ်အကိုင်များရှာဖွေရရှိနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် နေ့စားအလုပ်သမားရရှိမှု ရှားပါးပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာမှ ဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများ၏ (၃၀%)ဖြစ်သောအိမ်ထောင်စု ၃၂စုကို လေ့လာဆန်းစစ်မှုအရ ယင်းတို့၏ ၆%မှာ သူတစ်ပါးထံမှ ချေးငှားပြီးမှ နပ်မှန်စားသုံးနိုင်ကြောင်း၊ ၂၂%မှာ သူတစ်ပါးထံမှ မချေးမငှားဘဲ သုံလခန့်စားသုံးနိုင်ကြောင်း၊ ၄၃%မှာ ၃လမှ၅လခန့်၊ ၃၀%မှာ ၆လမှ၁၂ခန့် သူတစ်ပါးထံမှ ချေးငှားစရာမလိုဘဲ နပ်မှန်စားသုံးနိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အကြွေးတင်ရှိမှုတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံးသည် အကြွေးငွေ(၁၀၀၀၀/-)ကျပ်မှ (၂၀၀၀၀၀၀/-)ကျပ်ထိ တင်ရှိနေကြသည်။ အိမထောင်စုအားလုံး၏ (၁၄%)ခန့်သည် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြပြီး ထိုအိမ်ထောင်စုများမှာ ဆင်းရဲကြသည်။ မုဆိုးဖို၊တစ်ခုလပ်ဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု(၂)စုသည် ဆင်းရဲသည့် ထိခုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြသည်။

အခြားထိခိုက်လွယ်သော သူများမှာ ကျေးရွာပြင်ပသို့ ဝင်ငွေရရှိရေးအတွက် မှော်နယ်မြေများသို့ သွားရောက်ရေမဆေးကျောက်စိမ်းရှာကြသည့် လူငယ်လူရွယ်အမျိုးသားများသည် လိပ်မှတစ်ဆင့် ကူးစက်တတ်သည့်ရောဂါများ အရက်နှင့်မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုအန္တရာယ်တို့ ရှိတတ်ကြသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာသားအများစုသည်သာမာန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေး ကောင်းမွန်ကြပြီး အာဟာရပြည့်ဝစွာ ရှိကြသည်။ ကလေးငယ်အများစုသည် ကျန်းမာသန်စွမ်းကြသည်။ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောဲ သွေးလွန်တုတ်ကွေး၊ ငှက်ဖျား၊ဆီးချို၊သွေးတိုးနှင့်သာမာန်ဖားနာမှုများ ဖြစ်ပွားမှုရှိကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။

အမျိုးသမီး၊လူငယ်လူရွယ်၊သက်ကြီးပိုင်းတို့လည်း တစ်ကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းရေး ကျန်းမာရေးအသိအမြင်များ ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် ပိုမို သိရှိလာကြသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းမရှိသဖြင့် အခြေခံကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများကို (၄)မိုင်ခွဲခန့်အကွာအဝေးရှိ ဆိပ်မူကျေးရွာ အုပ်စုကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးခန်းနှင့်(၄)မိုင် အကွာအဝေးရှိ ဖားကန့်မြို့နယ်ဆေးရုံသို့ ကားလမ်းဖြင့် သွားရောက်ကုသခံယူရပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လက်တူးတွင်း (၄)တွင်းသာရှိပြီး မြေအောက်ရေ သုံးစွဲမှု နည်းပါးသည်။ ကျေးရွာအနီးရှိ စိမ့်စမ်းရေမှ ရေပိုက်ဖြင့် သွယ်ယူရရှိသုံးစွဲရသဖြင့် တစ်ခါတစ်ရံ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှာရောဂါများ ဖြစ်ပွားမှုရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် အလယ်အလတ်ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာသားအများစုသည် အခြေခံရေး၊ဖတ်တတ်ကြပြီး ဘွဲ့ရအရေအတွက်မှာ ကျေးရွာလူဦးရေ၏(၄.၃%)ခန့်ရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကို ကျေးရွာရှိမူလတန်းကျောင်းတွင် တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်ပြီး အလယ်တန်း၊အထက်တန်းကျောင်းတို့အား ဆိပ်မူကျေးရွာနှင့်ဖားကန့်မြို့သို့ သွားရောက်သင်ကြားကြရသည်။ သက်မွေးဝမ်းကျောင်း ကျွမ်းကျင်မှုများမှာ နိမ့်ကျနေပြီး လူငယ်လူရွယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးနေဆဲဖြစ်သည်။

(စ) ကျား/မဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် ကျား/မဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှုအနေအထားမှာ လွတ်လပ်မှုရှိသည်။ကျား/မကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့်ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကိစ္စကြီးကြီးမားမားမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးလူဦးရေသည် အမျိုးသားလူဦးရေထက် များပြားပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သာမာန်အားဖြင့် ပညာရေးနှင့်အခြားနယ်ပယ်များတွင် ကျား/မအခွင့်အရေးတူညီစွာရရှိသည်ဟု ယေဘုယျပြောနိုင်ပါသည်။ ပညာရေးနှင့်ဆိုင်သော ကိန်းဂဏန်းများတွင် မူလတန်းအဆင့်၌ မိန်းကလေးအရေအတွက်သည် ယောကျ်ားလေးအရေအတွက်တူညီသော်လည်းအလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းအဆင့်များတွင် မိန်းကလေးအရေအတွက်သည် ယောကျ်ားလေးအရေအတွက်ထက်ပိုများ၍ အမျိုးသမီးများအတွက် ပညာသင်ယူရေးဆိုင်ရာအခွင့်အရေးမှာအမျိုးသားများနှင့်အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျေးရွာတွင်နေ့စားလုပ်အားခငွေမှာ အမျိုးသားများက ပိုမိုရရှိကြသည်။ လုပ်အားသဘာဝနှင့်အင်အားစိုက်ထုတ်မှု တူညီသော်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် လုပအားလျော့နည်းပြီးရကြသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင်မူ အမျိုးသမီးများပါဝင်မှုတို့မှာ

အလွန်လျော့နည်းလျက်ရှိသည်။ ကျား/မ တန်းတူညီမျှမှုနှင့် ပါတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျား/မတန်းတူညီမျှမှု ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလုံးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း (၁)ဖွဲ့၊ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း(၁)ဖွဲ့နှင့် စာပေ၊ဘာသာရေးနှင့်လူငယ်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း (၂)ဖွဲ့နှင့်စီးပွားရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း(၁)ဖွဲ့တို့ရှိသည်။ ကျေးရွာရှိ အဆိုပါအဖွဲ့အစည်းများမှာ တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့အကြားချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု၊ အဖွဲ့အစည်း

ဆိုင်ရာ သဘောတရားတို့နှင့်ပါတ်သက်၍ အားနည်းကြပြီး အဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး ဆောင်ရွက်နိုင်ပါက ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ပြင်ပမှ ဖွဲ့စည်းပေးသော လူမှုရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ မရှိပါကြောင်းတွေ့ရသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် ရာသီလိုက်သီးနှံများဖြစ်သော မုန်ညှင်း၊ကိုက်လန်၊စတော်ပဲနှင့်ကြံစသည့်သီးနှံများကို အဓိကထား စိုက်ပျိုးကြသည်။ ရာသီအလိုက် သီးနှံစိုက်ခင်းဧက (၅၂၁.၂)ရှိပြီး ကြံစိုက်ခင်းဧက (၂၀)ခန့်နှင့်အခြားသီးနှံစိုက်ဧက (၆၄)တို့ စိုက်ပျိုးကြသည်။ ရာသီအလိုက်သီးနှံဖြစ်ကြသော မုန်ညှင်း၊ ကိုက်လန် ပျမ်းမျှထွက်နှုန်းမှာ တစ်ဧက (၄၅၀၀)စီး၊ စတော်ပဲပျမ်းမျှအထွက်နှုန်းမှာ တစ်ဧက (၁၁၀၀)စီးနှင့် ကြံပျမ်းမျှထွက်နှုန်းမှာ တစ်ဧက(၁၇၀၀)ပင် တို့ထွက်ရှိကြသည်။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် စိမ့်စမ်းရေအား ရေပိုက်ဖြင့် သွယ်ယူ ရေသွင်း စိုက်ပျိုးကြသည်။

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ဝန်ဆောင်မှုများပေးသည်။ စိုက်ခင်းများ လုပ်ကိုင်ရန်အတွက် အလုပ်သမားများ ရရှိနိုင်မှုမရှိသည့်ပြဿနာကို ရင်ဆိုင်ရတတ်ပြီး မိသားစုဝင်များဖြင့်သာ လုပ်ကိုင်စိုက်ပျိုးကြသည်။ စိုက်ခင်းမြေများရှိသော်လည်း အလုပ်သမားမရရှိခြင်းကြောင့် တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းမရှိဘဲ စိုက်ခင်းမြေများအား စိုက်ခင်းမြေယာမရှိသူများထံ တစ်ရာသီငှားရမ်းကြသည်။ မိုးတွင်းချိန်တွင် တစ်ခါတစ်ရံ မိုးများ၍ သီးနှံစိုက်ခင်းအနည်းငယ်ထိခိုက်ပျက်စီးဆုံးရှုံးများရှိတတ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးမြေဆီများမှာ အလယ်အလတ်သာကောင်းမွန်သဖြင့် ဓါတ်မြေဩဇာများ ထည့်သွင်းစိုက်ပျိုးကြသည်။ ဓါတ်မြေဩဇာများကို သီးနှံအထွက်တိုးစေရန် အဓိက အားထားရသဖြင့် ဓတ်မြေဩဇာများ အချိန်မှီ မထည့်သွင်းနိုင်ပါက အထွက်နှုန်းလျော့နည်းစေပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် လိုအပ်သည့် သွင်းအားစုများဖြစ်သော ဓါတ်မြေဩဇာများ၊ပိုးသတ်ဆေးများ

အချိန်မှီသယ်ယူရာတွင် ထောက်ခံချက်မရှိလျှင် တားဆီးစစ်ဆေးမှုများရှိသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၏ စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုသယ်ယူခွင့်ထောက်ခံချက်များရရှိရန် လိုလားနေကြသည်။

ကျေးရွာတွင် ဝက်မွေးမြူသည့်အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်များ တစ်ရွာလုံး၏(၂၂.၂၇%)ဝန်းကျင်သာရှိပြီး ဒေသမှ ဝက်မျိုးများကို မွေးမြူကြသည်။ ဒေသကြက်၊နှင့်ဘဲမွေးသည့် အိမ်ထောင်စုများသည် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူနိုင်ခြင်းမရှိကြပါ။ တစ်အိမ်ထောင်စုအလိုက် တစ်ပိုင်တစ်နိုင်စားရေးသောက်ရေးအတွက် သာမွေးမြူကြသည်။ ရာသီအလိုက်ဖြစ်ပွားတတ်သော တိရစ္ဆာန်ဖျားနာခြင်းရောဂါ၊ကြက်နာကျရောဂါနှင့်အအေးဒဏ်ကြောင့်ဖြစ်တတ်သည့်ရောဂါများဖြစ်ပွားတတ်သည်။ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု၊ နည်းပညာများကို မြို့နယ်မွေး/ကုဦးစီးဌာနမှ ရရှိနိုင်သော်လည်း ဝန်ထမ်းမလုံလောက်မှုကြောင့် လွှမ်းခြုံဆောင်ရွက်မှု အားနည်းသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတိုးချဲ့စီးပွားဖြစ်မမွေးနိုင်ခြင်းမှာ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းသည် အမြတ်များများမရရှိခြင်း၊ ဆုံးရှုံးမှုရှိခြင်း၊ အစားရှာခက်ခဲခြင်း၊မွေးမြူရေးအလုပ်သမားရရှိရန်ခက်ခဲခြင်း၊ စနစ်တကျမထိန်းသိမ်းနိုင်ပါကစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် အနှောက်အယှက်ဖြစ်စေခြင်း၊ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာနည်းပညာအားနည်းခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် တစ်အိမ်ထောင်စုသာ ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ပါသည်။ အဆိုပါငါးကန်မှာ ငါးများအား အခြားတို့သွားရောက်ရောင်းချခြင်းမရှိဘဲ ငါးကန်တို့လာရောက်အပန်းဖြေလာကြသူများမှ အခကြေးငွေပေးပြီး ငါးမျှားကြသည်။

(ဂ)စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း မရှိပါ။ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ လက်လုပ်လုပ်စားကျပန်း၊ ဈေးရောင်း၊လက်သမား၊ ဆိုင်ကယ်ပြုပြင်ရေး၊ဘာသာရေးဝန်ထမ်းနှင့် ရေမဆေးကျောက်စိမ်းရှာလုပ်ငန်းတို့ဖြစ်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်သူများသာ ဝင်ငွေပုံမှန်ရှိကြသော်လည်း လက်လုပ်လက်စားကျပန်းသမားများမှာ အလုပ်အကိုင်အတည်တကျမရှိခြင်းကြောင့် ဝင်ငွေပုံမှန်မရရှိကြပါ။ အလုပ်အကိုင်အတည်တကျမရှိခြင်းမှာ အတတ်ပညာတတ်ကျွမ်းမှုအားနည်းခြင်း၊ စိတ်ဝင်စားမှုနည်းပါးခြင်း၊ငွေကြေးအရင်းအနှီးမရှိခြင်း၊ပုံမှန်ဝင်ငွေရအလုပ်များမရှိခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်လူဦးရေ များပြားပြီး ထိုအခြေအနေမှာ ကျေးရွာ၏ အလားအလာကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ဖားကန့်မြို့ပေါ်တွင် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းအချို့ကို ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်သော လုပ်ငန်းများရှိကြသည်။ အပ်ချုပ်၊ ဆံပင်အလှပြုပြင်၊ မိတ်ကပ်အလှပြုပြင်၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြုပြင်၊ မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်၊ ကားမောင်း၊ဝပ်လျှော့၊ကျောက်ဖြတ်ခုံစသည့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများဖြစ်ကြသော်လည်း ရွာသားအများစုသည် အဆိုပါသင်တန်းများနှင့်အထိအတွေ့နည်းပါးကြသည်။ လုပ်ငန်းခွင်သုံးပညာအရည်အချင်းပိုင်းတွင်လည်း အနည်းငယ်နိမ့်ကျကြပြီး သင်တန်းစရိတ်အကုန်အကျခံရန်နှင့် လုပ်ငန်းထူထောင်ရန် မတတ်နိုင်ကြပါ။ အချို့ငွေကြေးတတ်နိုင်သောအိမ်ထောင်စုများသည် သင်ကြားတတ်ကျွမ်းထား

သည့် သက်မွေးပညာရပ်ဖြင့် ကျေးရွာတွင်လုပ်ကိုင်ရာတွင် တွက်ချက်ကိုက်မှုမရှိသဖြင့် မြို့ပေါ်တွင်သာ သွားရောက်ထူထောင်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ကျေးရွာရှိ ချောင်းမှ သဲထုတ်ယူလုပ်ကိုင်နိုင်သော်လည်း ကျေးရွာသားများလုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းမရှိဘဲ အခြားစီးပွားရေးသမားများသာ လုပ်ကိုင်ထုတ်လုပ်ကြသည်။

(ဃ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် သီးနှံစိုက်ခင်းများတွင် မြေဆီမကောင်းသဖြင့် အထွက်နှုန်းတိုးစေရန် ဓါတ်မြေဩဇာများ၊ထည့်သွင်းသုံးစွဲမှုများပြားမှုကြောင့် မြေဆီလွှာ အရည်အသွေးပိုမို ကျဆင်းလာနိုင်သည်။ စိုက်ခင်းတောင်သူများအနေဖြင့် သဘာဝအော်ဂဲနစ်မြေဩဇာများ စနစ်တကျသုံးစွဲမှုမရှိခြင်း၊နည်းပညာများမသိခြင်း တို့ကြောင့် ဓါတ်မြေဩဇာများကိုသာ အသုံးပြုမှု များပြားသည်။ ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နှင်းရေးစနစ်အစား ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများသာ သုံးစွဲမှုများပြားသည်။ စွန့်ပစ် ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင် တစ်ရွာလုံးသတ်မှတ်ထားသည့် စွန့်ပစ်နေရာများတွင် စနစ်တကျစွန့်ပစ်ကြသော်လည်း ပလာစတစ်များ၊ဗူးခွံပုလင်းခွံများအား စည်းကမ်းမဲ့ စွန့်ပစ်မှု အနည်းငယ်ရှိတတ်သည်။

၂၀၁၅ခုနှစ်၊မိုးတွင်းကာလ ဇူလိုင်လနှင့်စက်တင်ဘာလတို့တွင် ကျေးရွာအနီးရှိ စွန့်ပစ်ရတနာမြေစာပုံများ မိုးရွာသွန်းမှုကြောင့် မြေစာများ ချောင်းရေ ကြောင်းထဲဝင်ရောက်ပိတ်ဆို့မှုကြောင့် ရေကြီးရေလွှမ်းမှုဖြစ်ပြီး ကျေးရွာ၏အနိမ့်ပိုင်းရှိ နေအိမ်များ စိုက်ခင်းများ ထိခိုက်ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာအနီးရှိ ချောင်းအား ရေကြောင်းဖော်ရှင်းလင်းခြင်း၊ မြေစာများ ချောင်းရေထဲမဝင်နိုင်အောင် သတ်မှတ်နေရာများတွင် စွန့်ပစ်စေခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ထား နိုင်သဖြင့် ယခုနောက်ပိုင်းနှစ်များတွင် ရေကြီးရေလွှမ်းမှုဘေးအန္တရာယ်မရှိသလောက်လျော့နည်းခဲ့ပါသည်။

(c) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှပြည်သူများ မိသားစုဝင်ငွေတိုးပွားလာစေရန် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ၂၀၁၄-၂၀၁၅ခုဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် 'မြစိမ်းရောင် ကျေးရွာစီမံကိန်း'ရန်ပုံငွေကျပ်သိန်း(၃၀၀)ထောက်ပံ့ပေးခဲ့ပါသည်။ မြစိမ်းရောင်ကျေးရွာစီမံကိန်းရန်ပုံငွေကြီးကြပ်မှုကော်မတီအား အဖွဲ့ဝင်(၇)ယောက်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းပေးပြီး ရန်ပုံငွေအား ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်စေခဲ့ပါသည်။ မြစိမ်းရောင်ရန်ပုံငွေ ချေးငွေကာလမှာ (၁)နှစ်ဖြစ်ပြီး အတိုးနှုန်းမှာ(၁ကျပ်ခွဲ)ဖြင့် (၆)လတစ်ကြိမ် အတိုးပြန်လည်ပေးဆပ်ရပါသည်။ ရန်ပုံငွေအား ချေးယူလိုလျှင် ချေးငွေလျှောက်လွှာများဖြည့်စွက်ပြီး အာမခံနှစ်ဦးဖြင့် ချေးယူလျှောက်ထားနိုင်သည်။ ကျေးရွာကော်မတီမှ အတည်ပြုပေးပြီး မြို့နယ်ကော်မတီသို့စိတ်သဘောထားမှတ်ချက်ပေးနိုင်ရန် တင်ပြအတည်ပြုခံယူပြီး ချေးယူနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာလုပ်ငန်းများ မရှိသဖြင့် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသော ချေးငွေမရရှိသေးပါ။ သမဝါယမအသင်းကိုလည်း ဖွဲ့စည်းပေးခြင်း

မရှိသေးပါ။ ကျေးရွာရှိ ငွေကြေးချမ်းသာတတ်နိုင်သည့်သူများထံမှ တစ်လအတိုးနှုန်း၅%မှ၁၀%ကြားဖြင့်လည်းကောင်း၊ မိတ်ဆွေ၊မိသားစုများထံမှ တစ်လ အတိုးနှုန်း၃ %မှ၁၀%ထိလည်းကောင်း ချေးယူနိုင်ကြသေးပါသည်။

ကျေးရွာသားအများစုသည် ချေးငွေကို အကြောင်းရင်းမျိုးစုံ (လုပ်ငန်းများ၊ရိက္ခာ၊ကျန်းမာရေး၊ပညာရေး)တို့အတွက် ချေးယူကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အကြွေးထားရှိမှုအနေအထားကို လေ့လာဆန်းစစ်ချက်အရ ပါဝင်သော ဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများအားလုံးသည် အကြွေးယူထားကြပြီး အကြွေး ငွေမှာ တစ်သောင်းကျပ်မှ သိန်းနှစ်ဆယ်ကျပ်ထိချေးယူထားကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ထိုအိမ်ထောင်စု၏ ၈၀%သည် အကြွေးငွေငါးသိန်းကျပ်အောက် ချေးယူ ထားပြီး ၂၀%သည် ငါးသိန်းအထက်ချေးယူထားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာရှိ မူလတန်းကို(၁၀'-၂၀'-၁၂')အရွယ်ရှိ သွပ်မိုး၊ပျဉ်ကာ၊ပျဉ်ခင်းတစ်ထပ်ကျောင်းဆောင်တွင် သင်ကြားပေးသည်။ ရွာသားအားလုံးမှာ ရေးတတ်ဖတ်တတ်ကြပြီး လူဦးရေအားလုံး၏ ၂%မှာ ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေးကို ရရှိထားကြသည်။ မူလတန်းအောင်ရခိုင်နှုန်းသည် ရခိုင်နှုန်းပြည့်အောင်မြင်သည်။ ယခုနှစ် ကျောင်းအပ်နှံသည့် ကျောင်းသားဦးရေမှာ ကျား-၇၄၊မ-၇၄ စုစုပေါင်း-၁၄၈ဦးဖြစ်ပြီး ကျေးရွာရှိ မူလတန်းအရွယ်ကလေးအားလုံးကျောင်းအပ်နှံ ကြသည်။ ကျောင်းတွင် မူလတန်းပြဆရာမ-၇ဦးရှိပြီး တပည့်ဆရာအချိုးသည် ဆရာမတစ်ဦးလျှင်ကျောင်းသား-၂၁ဦးရှိသဖြင့် ဆရာ၊မအင်အားလုံလောက်မှုရှိ သည်။ လွန်ခဲ့သောကျောင်းဖွင့်ရာသီတွင် မူလတန်းကျောင်းအတွက် ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်များနှင့်လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်များကိုအခမဲ့ပံ့ပိုးပေးခဲ့သည်။ ကျောင်းတွင် ပရိဘောဂများ၊ ကျောင်းသုံးပစ္စည်းများ၊ သင်ကြားမှုသင်ထောက်ကူပစ္စည်းများ အသင့်အတင့်လုံလောက်မှုရှိသည်။ ကျေးရွာရှိ အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်း ကျောင်းအဆင့် ကျောင်းသားများသည် ဖားကန့်မြို့နှင့်ဆိပ်မူကျေးရွာရှိ အ.လ.ကနှင့်အ.ထ.ကကျောင်းများသို့ သွားရောက်ပညာသင်ကြားကြသည်။ ကျေးရွာရှိ ငွေကြေးတတ်နိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုအချို့၏ကျောင်းသားများသာ မြို့ပေါ်ရှိ ဘော်ဒါဆောင်များသို့ထားနိုင်ကြသော်လည်း ငွေကြေးမတတ်နိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု များ၏ ကျောင်းသားကလေးများသည် ဆိုင်ကယ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ခြေလျင်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း ကျေးရွာမှ(၄)မိုင်ခန့်ရှိ ဖားကန်မြို့နှင့်(၄)မိုင်ခွဲခန့်ရှိ ဆိပ်မူကျေးရွာသို့ သွားရောက်သင်ကြားကြရပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်း မရှိသေးပါ။ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ဝန်ဆောင်မှုတို့ရရှိရေးအတွက် ဖားကန့်မြို့ဆေးရုံကြီးနှင့် ဆိပ်မူကျေးရွာအုပ်စုကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးခန်းတို့သွားရောက် ကုသရပါသည်။ဆိပ်မူကျေးရွာအုပ်စုကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးခန်းမှလစဉ် ကျေးရွာသား များအတွက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာ ကာကွယ်ဆေးများပုံမှန်ထိုးပေးခြင်း၊ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများ လာရောက်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ သို့သော် ကျေးရွာတွင် အရေးပေါ် ထိခိုက်မိခြင်း၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များ၊ အပြင်းအထန်ဖျားနာခြင်းတို့ဖြစ်လျှင် အလျှင်အမြန် ဆေးဝါးကုသမှုခံယူရန် ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းမရှိခြင်းကြောင့် ဆေးခန်း၊ဆေးရုံကြီးများသို့ သွားရန် လူမှုကူညီရေးမော်တော်ယာဉ်များမရှိခြင်းတို့ကြောင့် ခက်ခဲအလွန်ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာတွင် သောက်ရေသုံးရေအတွက် ကျေးရွာအနီးရှိ စိမ့်စိမ်းရေချောင်းများမှ ရေပိုက်သွယ်ယူသုံးစွဲကြပြီး အိမ်ထောင်စုအချို့မှာ လက်တူးတွင်းမှ ရေရယူသုံးစွဲမှုရှိပြီး သာမာန်အားဖြင့် လုံလောက်မှုရှိသည်။ နွေရာသီပိုင်းတွင် စိမ့်စမ်းရေထွက် လျော့နည်းလာသဖြင့် သောက်သုံးရေ မလုံလောက်မှု အနည်းငယ်ရှိသည်။ ချမ်းသာသော အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်မှာ အိမ်သာကျင်းကို အုတ်ဖြင့်ဆောက်လုပ်ထားကြပြီး အလယ်အလတ်နှင့်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများမှာ မြေကျင်းတူးအဖုံးဖုံးပြီး သွပ်မိုးပျဉ်ထောင်၊ဝါးထရံထောင်ယင်လုံအိမ်သာများ သုံးစွဲကြသည်။ တစ်ရွာလုံး ယင်လုံအိမ်သာဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြသဖြင့် ရေကြောင့်ဆက်စပ်ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးကြသည်။ စာသင်ကျောင်းတွင်လည်း ကျောင်းယင်လုံအိမ်သာများ စနစ်တကျ ဆောက်လုပ်ထားရှိပြီး ကျောင်းသူ/သားများအတွက် အသုံးပြုရန် လွယ်ကူသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု

ကျေးရွာလူငယ်များအတွက် ကျန်းမာရေးအားကစားလုပ်ရန် ကျေးရွာပိုင်ဘောလုံးကွင်းနှင့် ပိုက်ကျော်ခြင်ကွင်းတို့ရှိသည်။ လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့် သီးသန့်နေရာမရှိပါ။ လူငယ်များသည် ကျေးရွာ၏လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ၊ဘာသာရေးပွဲတော်များ၊နှင့်ရိုးရာဓလေ့ပွဲတော်များတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ လူငယ်များမူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု ကင်းစင်လာစေရန် နှစ်စဉ် ဘောလုံးပွဲများ၊ပိုက်ကျော်ခြင်၊နှင့်အခြားအားကစားများ စီစဉ်ကျင်းပပေးသည်။ လူငယ်များအတွက် ကျေးရွာတွင် မိသားစုစိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများသာရှိပြီး အလုပ်အကိုင်အတည်တကျလုပ်ကိုင်နိုင်သည့် အလုပ်ရှားပါးသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်သည့် (မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်း၊ VDP ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း)တို့တွင် လူငယ်များ ပူးပေါင်းပါဝင်ကြသည်။

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦး- လမ်း၊တံတား၊လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာရှိ ရွာတွင်းလမ်းမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး ဆိုင်ကယ်၊ကား၊ထော်လျှီ၊သုံးဘီးဆိုင်ကယ်များကို အသုံးပြု မောင်းနှင်းကြသည်။ ရေလမ်းခရီး အသုံးပြုမှုမရှိဘဲ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအတွက် မော်တော်ဆိုင်ကယ်(၂၆၆)စီး၊စက်ဘီး(၁၀)စီး၊သုံးဘီးဆိုင်ကယ်(၄)စီးနှင့်ကား(၁၄)စီးတို့ကို အသုံးပြုလျှက်ရှိသည်။

ကျေးရွာတွင် မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှလျှပ်စစ်မီးကို မရရှိပါ။ ကျေးရွာတစ်ရွာလုံးတွင် ဆိုလာစနစ်ဖြင့်သာ လျှပ်စစ်မီးရရှိသုံးစွဲကြသည်။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို စျေးကွက်နှင့်အခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လှက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်သော်လည်း ကျေးရွာတွင် ဖုန်းတာဝါတိုင်မရှိသဖြင့် ဖုန်းလိုင်းများ ကောင်းစွာ မရရှိသေးပါ။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်မျှသာကောင်းမွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက်အလက်များ

အတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။ ကျေးရွာတွင် စာကြည့်တိုက်မရှိသေးပါ။ သို့သော် ဘုန်ကြီးကျောင်း၊ဘုရားကျောင်းများတွင် စာပေများ သွားရောက်လေ့လာဖတ်ရှုနိုင်သည်။ ရွာသားများသည် ကျေးရွာအနီးရှိ ဆိပ်မူကျေးရွာနှင့်ဖားကန့်မြို့တို့တွင် သတင်းစာ၊ဂျာနယ်များ သွားရောက်ဝယ်ယူဖတ်ရှုကြပြီး တစ်ရွာလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် တယ်လီဖုန်းနှင့်သတင်းဆက်သွယ်ရေးမှာ အလယ်အလတ်သာကောင်းမွန်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူလုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် သာမာန်ခိုးလုမှုခင်းသာ တစ်ခါတစ်ရံသာဖြစ်ပြီး ရာဇဝင်မှုခင်းများ ဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးသဖြင့် တည်ငြိမ်းအေးချမ်းမှုရှိခြင်းကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုတို့ ချောမွေ့စေသည်။ ကျေးရွာတွင် နေထိုသည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများသော်လည်း လူမျိုးစုပြဿနာ၊ ဘာသာရေးပြဿနာများ၊ လူနည်းစုမျိုးနွယ်များအပေါ် ထိခိုက်မှုများ မရှိပဲ ရွာသားအချင်းချင်း သင့်မြတ်အေးချမ်းစွာ နေထိုင်ကြသည်။ အာမခံစနစ်ကို ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ထားသူ မရှိသလောက်နည်းပါးသည်။ ရွာသားများသည် မြို့နယ်ရဲစခန်း၊ရဲကင်းများသို့ အလွယ်တကူချိတ်ဆက်နိုင်ပြီး ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုဖြစ်ပွားခြင်း နည်းပါးသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေများ

ဖားကန့်မြို့နယ်သည် ကျောက်မျက်ရတနာများ ထွက်ရှိသည့် နယ်မြေဖြစ်သော်လည်း ဤဆိုင်းတောင်(ရွာဟောင်း)ကျေးရွာသည် ကျောက်မျက်ရတနာထွက်ရှိခြင်းမရှိပဲ စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများသာ အဓိကစိုက်ပျိုးမွေးမြူကြပြီး အေးချမ်းတည်ငြိမ်စွာတည်ရှိသည့် ကျေးရွာဖြစ်သည်။

ကျေးရွာတွင် လူငယ်ပညာတတ်များအတော်အသင့်ရှိပြီး လူဦးရေ၏(၆၆.၅%)မှာ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ်များဖြစ်ကြသည်။ ဘွဲ့ရအရေအတွက် အသင့်အတင့်ရှိပြီး ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများကို လူငယ်များအား လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်များကို တိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေပါမည်။ ကျေးရွာလူထု၏ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု လွယ်ကူစွာရရှိရေးအတွက် မြေနေရာများလျာထားမှုရှိသည့် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းအတွက် ၂၀၁၇-၂၀၁၈ခုဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းရန်ပုံငွေအတိုးရငွေ(၅၀%)၊ (VDP)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းထောက်ပံ့ငွေ နှင့် ကျေးရွာမှ ထည့်ဝင်ငွေများဖြင့် တည်ဆောက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် စိုးရိမ်ရသော အရေးပေါ်ဆေးဝါးကုသခံယူမှုအတွက် ဖားကန့်မြို့နယ်ဆေးရုံသို့ သွားရောက် ဆေးကုသမှုခံယူနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းနှင့်ပံ့ပိုးပစ္စည်းများမှာ လက်ရှိပညာရေးအနေအထားအတွက် သင့်တော်သောအဆင့်တွင် ရှိနေကြသည်။

သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် ကျေးရွာပတ်လည် တောင်တန်း၊တောင်ကုန်းများ သစ်တောများ၊ စိမ့်စမ်းရေ၊ချောင်းရေများ ပတ်လည်ဝန်းရံလျှက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာသည် တောင်ပေါ်မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ပြီး စိုက်ခင်းမြေများသည် မြေဆီဩဇာမှာ အလယ်အလတ်ကောင်းမွန်သည်။ သီးနှံစိုက်ခင်းတောင်သူများလည်း စိုက်ခင်းသီးနှံထုတ်ကုန်များကို အလွယ်တကူသယ်ယူပို့ဆောင်ပေးနိုင်သည်။ ကျေးရွာအနီးရှိ စိမ့်စမ်းရေမှ စိုက်ခင်းများအတွက် ပိုက်ဖြင့်သွယ်ယူသုံးစွဲစိုက်ပျိုးနိုင်သည်။ ကျေးရွာသည် ဖားကန့်မြို့နှင့် ဆိပ်မူကျေးရွာများသို့မော်တော်ယာဉ်၊ ဆိုင်ကယ်များဖြင့် ကျေးရွာထွက်ကုန်များကို အချိန်မှီတင်ပို့

ရောင်းချနိုင်သည်။ဖားကန့်မြို့သို့ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်သီးနှံဟင်းသီးဟင်းရွယ်များရောင်းချရန် စျေးကွက်ကောင်းသဖြင့် သီးနှံစိုက်ခင်းများတိုးချဲ့စိုက်ပျိုးရန် အခွင့်အလမ်းသာသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ လိုအပ်သော နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ပံ့ပိုးမှုကိုလည်း တိုးမြှင့် ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်သည်။

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို စျေးကွက်နှင့် အခြားဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ သာမာန်မျှသာ ကောင်းမွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာရှိ စိုက်ခင်းမြေဆီလွှာများသည် သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန် ဓါတ်မြေဩဇာများထည့်သွင်းအသုံးပြုမှု များပြားသဖြင့် မြေဆီလွှာများ ပိုမိုညံ့လာနိုင်သည်။ ကျေးရွာ၏ စိုက်ချင်းမြေကို ထပ်မံတိုးချဲ့၍ မရရှိနိုင်သဖြင့် စိုက်ခင်းသမားများအဖို့ အထွက်နှုန်းတိုးမြင့်အောင် အားစိုက်ရပေမည်။

စိုက်ပျိုးရေရယူသုံးစွဲနေသည့် စိမ့်စမ်းရေချောင်းမှာ သစ်တောများ ပြုန်းတီးလာသဖြင့် ရေထွက်အား လျော့နည်းလာပြီး စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်မှုဖြစ်လာပါသည်။ ကျေးရွာအနေဖြင့် သစ်တောများ ပြုန်းတီးလာမှု မဖြစ်စေရန် ဝိုင်းဝန်းထိန်းသိမ်းသင့်ပါသည်။ မိုးရာသီ စိုက်ပျိုးရေ လုံလောက်စွာရရှိစေရန် ရေသုံးစွဲသူ စုဖွဲ့ပြီး လက်တူးတွင်းတူးဖော်ရန်လိုအပ်သည်။ စိုက်ခင်းတောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နှင်းရေး ကျင့်သုံးနိုင်ရေး အထောက်အပံ့များ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိရန်လိုအပ်သည်။

လူငယ်များသည် မူးယစ်ဆေးဝါးများအား လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်သဖြင့် မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရယ်သည် ကျေးရွာ၏ တက်သက်လူငယ်များဖွံဖြိုးတိုးတက်လာစေရန် ကြီးမားသည့် အဟန့်အတားတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ မူးယစ်အန္တရာယ်ကင်းစင်လာရန် အသိပညာဗဟုသုတဟောပြောပွဲကျင်းပပေးခြင်းအားကစားပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများ ကျင်းပဆောင်ရွက်ပေးရန်လိုအပ်သည်။

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းမရှိသဖြင့် အလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေပံ့မှန်ရရှိရေးအတွက် အကန့်အသတ်ရှိနေပါသည်။ ဒေသတွင်လည်း ကုန်ထုန်လုပ်ငန်းအတွက် လိုအပ်သည့် ကုန်ကြမ်း၊အတတ်ပညာ၊အထိတွေ့တို့ရရှိမှုအားနည်းပါသည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ အဖွဲ့နှင့်တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီးလာမည့် ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်းချမှတ်ထားပါသည်-

(၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု မြှင့်တင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များဖန်တီးပေးခြင်း၊ သက်မွေးပညာသင်တန်းများရရှိခြင်းမှ တစ်ဆင့် ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေးအနေအထားကို တိုးတက်ရရှိမည်၊

(၂) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကျေးရွာအခြေခံအဆောက်အအုံများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန် သက်ဆိုင်ရာဌာနအဖွဲ့အစည်းနှင့်ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်များ၊ ဈေးကွက်နှင့်အခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုစေရန် ဆက်သွယ်ရေး ဖုန်းလိုင်းများ ကောင်းမွန်စွာ အသုံးပြုနိုင်စေမည်။

(၃) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် စာတတ်မြောက်မှုနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပညာရေးမှတစ်ဆင့် ကလေးငယ်များ၏ လူသားဆိုင်ရာစွမ်းဆောင်ရည် နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်းလာစေရမည်။

(၄) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ဝန်ဆောင်မှု ကောင်းမွန်ပြည့်ဝစွာ ရရှိစေခြင်းနှင့် ကျန်းမာရေး အသိပညာဗဟုသုတ ကျယ်ပြန့်စွာ သိရှိပြီး ကျန်းမာစွာ လိုက်နာနေထိုင်တတ်စေမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင် ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါ အကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်-

(၁)ကျေးရွာတွင် နည်းပညာ၊နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်းရရှိရေး စိုက်ပျိုးရေးလုံလောက်ရရှိရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ သယ်ယူနိုင်ရန် ထောက်ခံချက်များရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နည်းပညာများ ထွန်းကားလာရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနည်းပညာသင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာနည်းပညာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ သင်တန်းတက်ရောက်ထားသူများက တစ်ဖန်ကျေးရွာတွင် ရရှိထားသော နည်းပညာများကို မျှဝေပေးပြီးမိမိတို့ကိုယ်တိုင် လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးချကာ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေမည်။ သက်ဆိုင်ရာနည်းပညာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်၍ စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနည်းပညာဗဟုသုတများ အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများ ကျင်းပပေးနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ ထိုအပြင်

စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ရေရှိမှု ပြည့်ဝလုံလောက်စွာ ရယူသုံးစွဲနိုင်ရန် ရေသုံးစွဲ သူများ စုဖွဲ့ပြီး လက်တူးတွင်းများ တူးဖော်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ စိုက်ပျိုးရေ ရရှိရေး သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ စိုက်ပျိုးရေ အတွက် အရေးကြီးသော စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ

သွင်းအားစုများ (ဓါတ်မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေး) သယ်ယူရာတွင် လွယ်ကူစွာ သယ်ယူအသုံးပြုနိုင်ရေး စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန၏ သယ်ယူခွင့် ထောက်ခံချက် ရရှိအောင် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

(၂) ကျွန်တို့သည် လက်သမား/ပန်းရံ၊ အပ်ချုပ်၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်နှင့် ကျောက်ဖြတ်သင်တန်းစသည့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော သင်တန်းသားများကို တက်ရောက်နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးမည်။ ထိုသင်တန်းများသည် ကျေးရွာသားများအတွက် သက်မွေးပညာကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွားရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အရင်းအနှီးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။

(၃) ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလမ်း၊တံတားနှင့် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းတို့ ဆောက်လုပ်ကာ ကျေးရွာ၏အခြေခံအဆောက်အအုံများ တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ ထိုအပြင် ကျေးရွာအခြေခံအဆောက်အအုံများကို အသုံးပြုစီမံခန့်ခွဲထိန်းသိမ်းရေးအတွက် စီမံခန့်ခွဲနိုင်စွမ်းကိုလည်း တိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ သတင်းအချက်အလက်များလက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ရန် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေး လိုင်းများကောင်းမွန်လာစေရန် ဖုန်းတာဝါတိုင်များ စိုက်ထူရရှိနိုင်ရေး သက်ဆိုင်ရာဌာန၊ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

(၄) ကျေးရွာတွင် အခြားကျောင်းများသို့ ပညာသွားရောက်သင်ကြားနေသည့် ကျောင်းသားများ ဘေးကင်းလုံခြုံမှုရှိစေရန်၊ ပညာဆည်းပူးမှု တိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရန် ကျောင်းကြို/ပို့မော်တော်ယာဉ်များ၊အစီအစဉ်များ စီစဉ်ဆောင် ရွက်ပေးမည်။ လူငယ်များ စာပေဖတ်ရှုလေ့လာမှု အားကောင်းလာစေရန်နှင့် အသိပညာဗဟုသုတများ မြှင့်မားလာစေရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာဌာနအဖွဲ့အစည်း၊စာပေပညာရှင်များနှင့်ချိတ်ဆက်၍ စာကြည့်တိုက်နှင့်စာပေဖတ်ရှုလေ့လာနိုင်မည့်နေရာများရရှိစေရေး၊စာပေဟောပြောပွဲများစီစဉ်ကျင်းပနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သွားမည်။

(၅) ကျေးရွာတွင် ရိုးရာဓလေ့အစဉ်အလာများကြောင့် ကျား/မ တန်းတူအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုမရှိစေရန် မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများ၏အကူအညီရယူပြီး အမျိုးသမီးများ နှင့်အမျိုးသားများ လုပ်အားခများတန်းတူရရှိရေး၊ စီမံအုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ တန်းတူညီမျှပါဝင်နိုင်စေရေး ကျား/မအခွင့်အလမ်းဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အသိပညာပေးခြင်းအစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်ပေးမည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှ တစ်ဆင့် ကျွန်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲပေးခြင်းနှင့် ပံ့မှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမူသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျက်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပတ်လည်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ အရေးကြီးသည့် သွင်းအားစုများ

ကျေးရွာတွင်ရာသီအလိုက် သီးနှံစိုက်ခင်းများကို အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအနေဖြင့် စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ကြသည်။ စိုက်ခင်းတောင်သူများအတွက် စိုက်ခင်းများ စိုက်ပျိုးရန် စိုက်ပျိုးမြေများသည် ဓါတ်မြေဩဇာ အချိန်မီ ထည့်သင်းအသုံးပြုမှသာ သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေသဖြင့် ဓါတ်မြေဩဇာအချိန်မှီ ရရှိနိုင်ရန်နှင့် ဖျက်ပိုးထိရောက်စွာနှိမ်နှင်းရေးအတွက် ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများအစား ဘက်စုံဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေး နည်းပညာရရှိရေး နှင့် စိုက်ပျိုးရေးလုံလောက်စွာ ရရှိအသုံးပြုနိုင်ရေး လိုအပ်သည်။ စိုက်ပျိုးမြေများအတွက် ဓါတ်မြေဩဇာများ၊ပိုးသတ်ဆေးများသယ်ယူရာတွင် လုံခြုံရေးအခြေအနေများကြောင့် ထားဆီးစစ်ဆေးမှုပိတ်ဆို့မှုများကြောင့် အချိန်မှီမထည့်သွင်းနိုင်ပါက သီးနှံများအတွက်နှုန်းလျော့နည်းစေပါသည်။ စိုက်ခင်းများတွင် သီးနှံဖျက်ပိုးများနှိမ်နှင်းရေးအတွက် ပုဂ္ဂလိကအရောင်းဆိုင်များမှ ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများကိုသာ အားထားရသည်။ သီးနှံဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေးအချို့ကို ခံနိုင်စွမ်းရှိကြကာ သီးနှံပျက်စီးမှုနှင့် ဝင်ငွေလျော့နည်းမှုဖြစ်စေသည်။ စိုက်ခင်းများအတွက် ဓါတ်မြေဩဇာများ သယ်ယူခွင့် ထောက်ခံချက်ရရှိရေး၊ နည်းပညာအသုံးပြုမှုများအပါအဝင် ပိုးမွှားနှိမ်နှင်းရေး နည်းပညာအသစ်ရရှိရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနက ဦးစီးဦးရွက်ပြုသင့်ပါသည်။ သီးနှံစိုက်ခင်းများအတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊ ပြည့်ဝလုံလောက်စွာရရှိသုံးစွဲနိုင်ရေး လက်တူးတွင်းများတူးဖော်ပေးနိုင်ရန် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ဦးစီးဦးရွက်ပြုသင့်ပါသည်။

(ဂ) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းဆောက်လုပ်ရေး

ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ဝန်ဆောင်မှုများအတွက် ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းမရှိသဖြင့် အရေးပေါ် ဆေးဝါးကုသခံယူမည့်ကျေးရွာသားများသည် အခြား ဆေးပေးခန်း၊ဆေးရုံများသို့ သွားရောက်ကုသခံယူရန် သွားလာယာဉ်ခက်ခဲခြင်း၊ လွယ်ကူစွာ ကုသနိုင်ရန် ခက်ခဲခြင်းတို့ကြုံရသည်။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းတည်ဆောက်ရန် မြေနေရာလျှာထားမှုရှိပြီး ကျေးရွာအတွက် ကျေးမာရေးဆရာမ ခွဲဝေချထားမှုရှိထားပါသည်။ ကျေးရွာအတွက် အရေးကြီးလိုအပ်နေသည့် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းဆောက်လုပ်နိုင်ရန် မြစိမ်းရောင်ကျေးရွာစီမံကိန်းအတိုးရငွေမှ(၅၀%)၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း(VDP)ထောက်ပံ့ငွေနှင့် ကျေးရွာမှ ထည့်ဝင်ငွေတို့ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန် ကျေးရွာလုံးသဘောတူဆုံးဖြတ်ထားကြပြီး ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ အတည်ပြုစိစစ်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ် သဘောထားနားလည်နိုင်စေမည့် ဖော်ထုတ်ထားချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိရန် ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များဖြစ်သည်။

(၈) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာစီမံချက်မကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကြသည့်ကာလ ဖော်ထုတ်၊ဦးစားပေးတန်းစီခဲ့ကြသည့် စီမံချက်များသည် မည်သို့မျှ ပြည့်စုံမှုမရှိနိုင်ပါ။ဤသည်မှာ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်နှစ်၊သုံးနှစ်တာကာလ စီမံချက်များအတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲ ထားနိုင်ကြသော်လည်း ငါးနှစ်တာကာလ တစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွားကြပါမည်။ သို့ပါသောကြောင့် ရေးဆွဲထားသည့် ငါးနှစ်တာ စီမံချက်သည် ပြင်းထန်သောသဘာဘေးအန္တရာယ်ကဲ့သို့ ထိခိုက်စရာများ မပေါ်ပေါက်ပါက အနည်းနှင့်အများဆိုသလို ပြောင်းလဲမှုမရှိနိုင်ပဲ နောက်ထပ်တိုးလာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင်ပါမည်။ ထို့ကြောင့် ငါးနှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက်မူဘောင်အတွင်း နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သွားကြပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်း၊စီမံချက်များကို စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို စိစစ်စိတ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်ရာနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံပြီးအုပ်စုခွဲသည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification)ဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ

အလိုက် ဆောင်ရွက်ရာများကို သိရှိနားလည်စေနိုင်သည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification)သည် စီမံချက်ကို အကဲဖြတ်ရာတွင် စီးပွားရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး၊ လူသားချင်းဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုတို့ကို ခွဲခြားသိရှိစေရန် အထောက်အကူပြုသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional Classification) ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(Economic classsification)တွင်

- သာမာအသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ တို့ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြားစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကိုရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာအကူအညီများ ရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	ဦးစားပေး အဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
စိုက်ပျိုးရေး					
	၁။ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ သွင်းအားစုများ	၃၅	၁	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ အရေးကြီးသော သွင်းအားစုများသယ်ယူရန် ထောက်ခံချက် ရရှိရေး၊ သယ်ယူခွင့် ထောက်ခံချက် ရရှိရေး ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မှ ဦးစီးပြီး ဆောင်ရွက်သွားမည်။	
စိုက်ပျိုး/မွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
	၂။ သက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာများ	၃၄	၂	ဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့အစည်းက အုပ်စု(သို့)မြို့နယ်သို့ပေးမည့်	ကျေးလက်

	ရရှိရေး၊			သင်တန်းသို့ တက်ရောက်မည့်သူများကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ရွေးချယ် ပေးမည်။	ဦးစီး
ကျေးရွာအဆောက်အအုံ					
	၃။ မြို့-ရွာချင်းဆက်လမ်း/တံတားအဆင့်တင်ခြင်း၊	၃၀	၃	ကျေးရွာနှင့်မြို့ချင်းဆက်လမ်း၊တံတားများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးစီးပြီး ဆောင်ရွက်သွားမည်။	
ကျန်းမာရေး					
	၄။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းဆောက်လုပ်ခြင်း	၂၇	၄	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းဆောက်လုပ်နိုင်ရေးအတွက် ကျေးလက် ဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာနှင့် ရန်ပုံငွေရရှိနိုင်ရန် ကျေးရွာမြစိမ်းရောင် ကော်မတီ နှင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီတို့က ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။	ကျေးလက် ဦးစီး
စိုက်ပျိုးရေး					
	၅။ စိုက်ပျိုး ရေလုံလောက်စွာ ရရှိရေး	၂၅	၅	သီးနှံစိုက်ခင်းများအတွက် စိုက်ပျိုး ရေလုံလောက်စွာရရှိသုံးစွဲနိုင်ရန် ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာနှင့် ရေရရှိရေးအစီအစဉ်များ ရရှိနိုင်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ချိတ်ဆက်ဆောက်ရွက်သွားမည်။	ကျေးလက် ဦးစီး
	၆။ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာရရှိရေး	၂၅	၆	စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာ၊အသိပညာဗဟုသုတ ကျယ်ပြန့်စွာ သိရှိလုပ်ကိုင်နိုင်ရန် စိုက်ပျိုရေးဦးစီးဌာနမှ သင်တန်းများ ပေးခြင်း၊ နည်းပညာအသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများ ကျင်းပပေးခြင်းတို့ ရရှိနိုင်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။	

ဆက်သွယ်ရေး				
	၇။ ဖုန်းဆက်သွယ်ရေးလိုင်းများ ကောင်းမွန်စွာ ရရှိရေး	၂၂	၇	ဆက်သွယ်ရေးဌာနနှင့် ပြင်ပဆက်သွယ်အဖွဲ့အစည်းများမှ မိုဘိုင်းဖုန်း ဆက်သွယ်ရေး လိုင်းများကောင်းမွန်စွာ ရရှိအသုံးပြုနိုင်ရန် ဖုန်းတာဝါတိုင် စိုက်ထူရရှိနိုင်ရန် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ တို့က ပူးပေါင်းပြီး ဆောင်ရွက်ပေးမည်။
လူငယ်				
	၈။ မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ် ကင်းစင်ရေး	၂၁	၈	ကျေးရွာလူငယ်များ မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ် ကင်းစင်စေရန် မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပူးပေါင်း၍ မူးယစ်ဆေးဝါး (ရောင်းသူ၊ဝယ်သူ)ပညာပေးခြင်း၊ဥပဒေအရအရေးယူခြင်း အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများ စီစဉ်ပေးခြင်း၊နှင့်ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ၊အားကစားပွဲများအား ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီနှင့် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့တို့က စီစဉ်ဆောင်ရွက်သွားမည်။
ပညာရေး				
	၉။ ကျောင်းကြို/ပို့ စီစဉ်များ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း	၂၁	၉	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုရေးကော်မတီသည် ကျေးရွာမှမြို့ကျောင်းသို့ သွားလာပညာသင် ကြားနေသည့်ကျောင်းသားများအတွက် ကျောင်းကြို/ပို့ယာဉ်များ၊ အစီအစဉ် များ ရရှိဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကျေးရွာလူထုနှင့်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မည်။
မွေးမြူရေး				
	၁၀။ မွေးမြူရေးနည်းပညာများရရှိရေး	၁၉	၁၀	မွေး/ကုဋီးစီးဌာနက ပေးမည့် သင်တန်းသို့တက်ရောက်မည့် အလားအလာရှိသည့် သင်တန်းသားများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ရွေးချယ်ပေးမည်။
ကျား/မ ရေးရာ				
	၁၁။ ကျား/မ တန်းတူညီမျှအခွင့်အရေး	၁၇	၁၁	ကျေးရွာတွင် ကျား/မ ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေး၊ လုပ်အားခများ

ရရှိရေး

အတည်တကျတန်းတူညီမျှစွာ ရရှိနိုင်ရန် ကျေးရွာလူထုနှင့်
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီတို့က ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မည်။

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန်ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက်လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီးနှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးမည်။

စီမံချက်	အဆင့်	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁
၁။ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ သွင်းအားစုများ သယ်ယူရန် ထောက်ခံချက် ရရှိရေး၊	၁	–	–	–	–	–
၂။ သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာသင်တန်းများ ရရှိနိုင်ရေး၊ ၂	–	–	–	–		
၃။ မြို့–ရွာချင်းဆက်လမ်း၊တံတား အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း၊	၃		–	–		
၄။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်း ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ ၄	–	–				
၅။ စိုက်ပျိုး ရေလုံလောက်စွာ ရရှိရေး၊	၅			–	–	
၆။ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ ရရှိရေး၊	၆		–	–	–	–
၇။ ဖုန်းဆက်သွယ်ရေးလိုင်းများ ကောင်းမွန်စွာ ရရှိရေး၊	၇				–	–
၈။ မူးယစ်အန္တရာယ် ကင်းစင်ရေး	၈		–	–	–	–
၉။ ကျောင်း ကြို/ပို့ စီစဉ်များ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊	၉	–	–	–	–	–
၁၀။ မွေးမြူရေး နည်းပညာများ ရရှိရေး၊	၁၀		–	–	–	–
၁၁။ ကျား/မ တန်းတူညီမျှ အခွင့်အရေး ရရှိရေး၊	၁၁		–	–	–	–

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက်ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ (Indicative)ဖြစ် ကိုးကာရန် ပမာဏသာ ဖစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ်လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီသည် တချို့စီမံချက်များကိုရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည်လုပ်ငန်းများထံမှ ဘတ်ဂျက်အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ–လုပ်အား၊သဲ၊ကျောက်၊ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန် စသည်)

			ရန်ပုံငွေမြှင်ပန်မှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
				ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်		
စဉ်	**စီမံချက်**	**ရန်ပုံငွေ (သိန်း)**	**သာမန် အသုံးစရိတ်**	**ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်**	**စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ရေး**	**လူသားချင်းစာနာမှု ဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှု**
၁။	စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ သွင်းအားစုများ သယ်ယူရန် ထောက်ခံချက် ရရှိရေး၊		Â			
၂။	သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာသင်တန်းများ ရရှိနိုင်ရေး၊				Â	
၃။	မြို့-ရွာချင်းဆက်လမ်း၊တံတား အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း၊			Â		
၄။	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်း ဆောက်လုပ်ခြင်း၊			Â		
၅။	စိုက်ပျိုး ရေလုံလောက်စွာ ရရှိရေး၊			Â		
၆။	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ ရရှိရေး၊				Â	
၇။	ဖုန်းဆက်သွယ်ရေးလိုင်းများ ကောင်းမွန်စွာ ရရှိရေး၊			Â		
၈။	မူးယစ်အန္တရာယ် ကင်းစင်ရေး					Â
၉။	ကျောင်း ကြို/ပို့ စီစဉ်များ ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊			Â		
၁၀။	မွေးမြူရေး နည်းပညာများ ရရှိရေး၊				Â	
၁၁။	ကျား/မ တန်းတူညီမျှ အခွင့်အရေး ရရှိရေး၊					Â

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည် ဖြစ်သဖြင့်လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကိုအထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကောမတီအသီးသီးအား တာဝန်များ ခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ- စိုက်ခင်းသမားအဖွဲ့သည် စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများသယ်ယူခွင့် ထောက်ခံချက် ရရှိရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လူငယ်အဖွဲ့က လူငယ်များ မူးယစ်ကင်းစင်ပြီး အသိပညာဗဟုသုတပြည့်ဝစေ ရန် တာတန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ်ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီများရယူဆောင် ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-- စိုက်ခင်းသမားအဖွဲ့သည် စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ သွင်းအားစုများသယ်ယူခွင့်ထောက်ခံချက် ရရှိစေရန် မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လူငယ်အဖွဲ့သည်လည်း လူငယ်ရေးရာ ဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် မြို့နယ်ပြန်/ဆက်ဦးစီးဌာနများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားများဖော်ပြရာတွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက်အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင်လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုများအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂိုလိက အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖေါ်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည် ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကိုဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းများတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များထားရှိမည်။ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်း လုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကိုဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက်သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်မှုစစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်ထည်ဖော်သော နည်းလမ်းကိုလက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့် အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများတက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သောအဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း (Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical Progress)နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (Financial Progress) တို့ကိုစနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိရ အစီရင်ခံစာ (monitoring report)ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ်ဦးတင်ပါမည်–

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်ဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ၊
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊

- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင် ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကိုပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂မျက်နှာ၊ ၃မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါ အချက်များကို အဓိကထားဖော် ပြပါမည်။ ၄င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့်ရင်ဆိုင်သောကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ် များ၊ လိုအပ်သောအကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ပါဝင်သည်။

(ခ)နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင် သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သောအခွင့်အလမ်းကို ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(၁) ကျေးရွာလူမှုရေးစီးပွားရေးဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

(၁.၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်အချက်အလက်

ဇယား(၁) ဆိုင်းတောင်(ရွာဟောင်း)ကျေးရွာ၏ လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်အရခွဲခြားထားပုံ	ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း၏%
၁နှစ်အောက်	၇	၁၅	၂၂	၂.၂%
၁နှစ် မှ ၅နှစ်	၃၆	၃၆	၇၂	၇.၁၆%
၅နှစ် မှ ၉နှစ်	၅၀	၅၅	၁၀၅	၁၀.၄၄%
၁၀နှစ် မှ ၁၄နှစ်	၅၄	၅၄	၁၀၈	၁၀.၇%
၁၅နှစ် မှ ၆၄နှစ်	၃၃၃	၃၄၁	၆၇၄	၆၇%
၆၄နှစ် နှင့်အထက်	၉	၁၆	၂၅	၂.၅%
စုစုပေါင်း	**၄၈၉**	**၅၁၇**	**၁၀၀၆**	**၁၀၀%**
	အိမ်ထောင်စုပေါင်း= ၂၀၂		**တစ်အိမ်ထောင်လူဦးရေ= ၅**	

ရည်ညွှန်း . . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၁လ၊ ၂၀၁၅ရခုနှစ်)

(၁.၂) လုပ်သားအင်အား

ဇယား(၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်း ကဏ္ဍများ	အဓိက အိမ်ထောင်စု	အလုပ်အကိုင် %	တွဲဖက် အလုပ်အကိုင်	မှတ်ချက်
၁	**စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး)**				

• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၁၅၃	၇၅.၇၄%	မွေးမြူရေး	စိမ့်စမ်းရေမှ ပိုက်ဖြင့်သွယ်ယူ ရရှိသည့် စိုက်ပျိုးရေဖြင့် ရာသီရာသီလိုက်သီးနှံစိုက်ခင်းများ စိုက်ပျိုးပြီး အဓိကအားဖြင့် မုန်ညှင်း၊ကိုက်လန်၊စတော်ပဲ၊နှင့်ကြံများကို စိုက်ပျိုးကြသည်။
• အလုပ်သမား၊ကျပန်း ရာသီလိုက် အလုပ်သမား • မိသားစုဝင်လုပ်အား	၆	၂.၉၇%	စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် စာရင်းငှားဖြင့် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြပြီး သီးနှံများခူးချိန်ကာလတွင် နေ့စား အလုပ်များ လုပ်ကိုင်ကြသည်။ အိမ်ထောင်စုအားလုံးနီးပါးသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအား အလုပ်သမားရှားပါးသဖြင့် မိသားစုဝင်များဖြင့်သာ လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ဤအချက်အလက်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ကိန်းကဏန်းစာရင်း မကောက်ယူခဲ့ပါ။
၂ **တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး**				
• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း ဝက်မွေးမြူရေး • အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား • မိသားစုဝင်လုပ်အား	၉	၄.၄၅%		စိုက်ပျိုးရေးကြက်၊ဘဲ၊ဝက်၊များသာမွေးမြူကြပြီး လုပ်ငန်းဖြင့် ဝင်ငွေရှာဖွေကြသည်။
၃ **ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း**				
• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၁	၀.၅%		တစ်အိမ်ထောင်စုသာ ငါးလုပ်ငန်းမွေးမြူပြီး ဝင်ငွေရှာဖွေသည်။
• အလုပ်သမား၊ ကျပန်း ရာသီအလိုက်အလုပ်သမား				

- မိသားဝင်လုပ်အား

---

၄ **သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း ၂ ၁% ကျေးရွာအနီးရှိ မှော်နယ်မြေများတွင် ရေမဆေးကျောက်ရှာခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေရှာဖွေသည်။

  ရာသီအလိုက်အလုပ်သမား
- မိသားဝင်လုပ်အား

---

၅ **ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊
  ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- နေ့စားလုပ်သား

---

၆ **လျှပ်စစ်၊ ဘဘာဝဓါတ်ငွေ့နှင့်ရေဖြန့်ဝေရေးလုပ်ငန်း**

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊
  ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- မိသားစုဝင်လုပ်အား

---

၇ **ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း**

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း ၁ ၀.၅% လက်သမား-ဘဉီးသာ လက်သမားလုပ်ငန်းဖြင့် ဝင်ငွေရှာဖွေသည်။
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊
  ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- မိသားစုဝင်လုပ်အား

၈ **ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး**			
• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း • အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား • မိသားစုဝင်လုပ်အား	၁	၀.၅%	ဆိုင်ကယ် ပြင်ဆိုင် - ၁ ဆိုင်ရှိပြီး ကျေးရွာ၌ မော်တော်ဆိုင်ကယ် အသုံးပြုသုံးများပြားလာသဖြင့် အသင့်အတင့် အလုပ်ဖြစ်သည်။

၉	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**			
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း • အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား • မိသားစုဝင်လုပ်အား			
၁၀	**လက်လီ–လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**			
	• ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂၉	၁၄.၃၄%	လက်လီဆိုင် ၂၈ဆိုင်ရှိပြီး ဆိုင်များတွင် ကုန်မျိုးစုံ၊ စားကုန်၊ ကုန်စိမ်း၊ ကွမ်းယာဆိုင်စသည်တို့ ပါဝင်သည်။
	• အလုပ်သမား၊ ကျပန်း ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား • မိသားစုဝင်လုပ်အား			
၁၁	**ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**			
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း • အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား • မိသားစုဝင်လုပ်အား			
၁၂	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး**			
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း • အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား • မိသားစုဝင်လုပ်အား			
၁၃	**ငွေချေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ဘဏ်နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**			
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း			

- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊
  ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- မိသားစုဝင်လုပ်အား

---

၁၄ **အိမ်ခြံမြေရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သောလုပ်ငန်းများ**

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊
  ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- မိသားစုဝင်လုပ်အား

---

၁၅ **ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊
  ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- မိသားစုဝင်လုပ်အား

---

၁၆ **ပညာရေး**

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊
  ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- မိသားစုဝင်လုပ်အား

---

၁၇ **ကျန်းမာရေး**

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊
  ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား

- မိသားစုဝင်လုပ်အား

---

၁၈ **လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ**

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊
  ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- မိသားစုဝင်လုပ်အား

---

၁၉ **အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ (အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)**

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊
  ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- မိသားစုဝင်လုပ်အား

---

၂၀ **ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ**

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊
  ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- မိသားစုဝင်လုပ်အား

စုစုပေါင်း	**၂၀၂**	**၁၀၀%**

ရည်ညွှန်း . . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၁.၃)စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေဧရိယာ
(၁.၃.၁)ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေဧရိယာ (မြေအသုံးချမှု)

ဧယား (၃) ဆိုင်းတောင်(ရွာဟောင်း)ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုး

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ ဧက	မြေဆီလွှာအရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရှိမှု (ရ/မရ/အနည်းကျဉ်း)	ရေအရင်းအမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ရေပေး နိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	-	-	-	-
ယာမြေ	၅၂၁.၂	သင့်	မရရှိ	ကျေးရွာအနီးရှိ စိမ့်စမ်းရေများမှ ရေပိုက်များဖြင့် သွယ်ယူရရှိ စိုက်ခင်းအားလုံး
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၈၄	သင့်	မရရှိ	စိမ့်စမ်းရေ ပိုက်ဖြင့် သွယ်ယူ ရရှိ
အိမ်ခြံဝင်းစိုက်ခင်း	-	-	-	-

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ ဧက	မြေဆီလွှာအရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရှိမှု (ရ/မရ/အနည်းကျဉ်း)	ရေအရင်းအမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ရေပေး နိုင်သည့်ဧက)
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	၅၀.၅	သင့်	မရ	သဘာဝချောင်းရေမှ ရရှိ
ခနိတောမြေ	-	-	-	- -
မြေလွတ်/လပ်	-	-	-	- -
သစ်တောမြေ	-	-	-	-
စုစုပေါင်း	၆၅၅.၇	**-**	**-**	**-**

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၁.၃.၂) ဓါတ်သတ္တုနှင့်အခြားဘဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဧယား (၄) ဓါတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမှီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/လက်လှမ်းမှီ)
ကာဗွန် (ဓါတ်ငွေ့/ရေနံ)	-	-
ဓါတ်သတ္တု(ကျောက်မျက်၊သတ္တုကျောက်၊ကျောက်မီးသွေး၊သဲ)စသည့်	သင့်	သင့်

အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်

တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	–	–
အပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင် အပင်များ)	နည်း	ခက်

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

မှတ်ချက်။ ကျေးရွာအနီးပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာများတွင် ကျောက်မျက်ထွက်ရှိသော်လည်း ကျေးရွာတွင် ထွက်ရှိခြင်းမရှိပါ။ ချောင်းဘေးရှိ သဲတစ်မျိုးသာ ထုတ်ယူရရှိသည်။ ဆေးဘက်ဝင်အပင်မျိုးစိတ်များရှိသော်လည်း တောတောင်ထဲ ရယူနိုင်ရန် ခက်ခဲသည်။

(၁.၄) ဥစ္စာဓနအဆင့်အနေအထား

ဇယား (၅) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	**အလယ်အလတ်ရှိ အိမ်ထောင်စု**	**ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု**	**အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု**
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၅ဧကနှင့်အထက်	၃ဧကနှင့်၁၀ဧကကြား	၃ဧကအောက်	မပိုင်
အိမ်အခြေအနေ	နှစ်ထပ်၊သစ်သားခင်း၊ သစ်သားကာ၊သွပ်မိုး	သစ်သားခင်း၊သစ်သားကာ၊ ဝါးထရံကာ၊သွပ်မိုး	သစ်သားခင်း၊ဝါးထရံခင်း ဝါးထရံကာ၊သွပ်မိုး၊	ကြမ်းခင်း၊ဝါးထရံကာ၊ မိုးကာမိုး၊သွပ်မိုး
လုပ်ငန်းသုံကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	လက်တွန်းထွန်စက်၊ ရေစုပ်စက်၊မြက်ရိတ်စက်	လက်တွန်းထွန်စက်၊ရေစုပ်စက်၊ မြက်ရိတ်စက်	ရေစုပ်စက်၊မြက်ရိတ်စက်	မပိုင်
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့်မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	–	–	–	–
အဓိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊	ဈေးဆိုင်၊ငွေတိုးချေးစားသူ	ဈေးရောင်း	ကျပန်းအလုပ်	ကျပန်းအလုပ်

တစ်နှစ်ဝင်ငွေ အခြားပိုင်ဆိုင်မှု	ကား၊ဆိုလာ၊ဖုန်း၊တီဗီ၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ဒီဇယ် အင်ဂျင်၊သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊	ဖုန်း၊တီဗီ၊သုံးဘီးဆိုင်ကယ် မော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ဆိုလာ	ဖုန်း၊ဆိုလာ၊တီဗီ၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်	ဖုန်း၊ဆိုလာ၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀%ဖြစ်သော ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု နှင့်အလွန်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု (၃၂)စု တို့ကို တွေ့ဆုံဆန်းစစ်မှုအရ ၆%ဖြစ်သော အိမ်ထောင်စု (၂)သည် သူတစ်ပါးထံမှမချေးမငှားပဲ နပ်မှန်မစားသောက်နိုင်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

ဇယား (၆) ဆိုင်းတောင်(ရွာဟောင်း)ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှုအခြေအနေ

ကာလ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	%	ဖြေရှင်းကျင့်လွှားပုံ
၃လအောက်	၇	၂၂%	ရိက္ခာအတွက် ကြိုတင်ငွေချေးယူကာ လုပ်အားခရလျှင်ရချင်ပြန်လည်ပေးဆပ်ရသည်။
၃လမှ၆လ	၁၃	၄၀.၇%	ရိက္ခာအတွက် ကြိုတင်ငွေချေးယူကာ လုပ်အားခရလျှင်ရချင်ပြန်လည်ပေးဆပ်ရသည်။
၆လမှ၁၂လ	၁၀	၃၁.၃%	ရိက္ခာအတွက် ငွေချေးယူကာ အလုပ်မှ (သို့)မွေးမြူရေးတိရစ္ဆာန်ရောင်းခရသည့်ဝင်ငွေများဖြင့် ပြန်လည်ပေးဆပ်ကြသည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၁.၅.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၇) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်/ဖော်ပြချက်	ကျား	မ	ပေါင်း
သက်ကြီးရွယ်အို ဖဝနှင့်အထက်	မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိ	-	-	-
မသန်စွမ်းသည့်ပုဂ္ဂိုလ်	မိသားစု/ရပ်ကွက်၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိ	-	-	-
		အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်		
အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍ မိသားစုဦးရေများ		၂၁	
အမျိုးသားဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍ မိသားစုဦးရေများ			
ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသူ		-	

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၁.၅.၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု(နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	နိမ့်	ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်သည် လုပ်အားမှဝင်ငွေဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာစရိတ်မဖူလုံမှုရှိတတ်သည်။
၂	သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု (မြေ၊စိုက်ပျိုးရေ. . .)	လတ်	စိုက်ပျိုးမြေများ ထပ်မံတိုးချဲ့ရန် မရရှိနိုင် အကန့်အသတ်ရှိသည်။ စိမ့်စမ်းရေများ နည်းပါးလာသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေ မလုံလောက်မှု ကြုံတွေ့လာသည်။
၃	ရေကြီးခြင်း	လတ်	၂၀၁၅ခုနှစ်၊နောင်းပိုင်းနှစ်များတွင် ကြီးမားသောရေလွှမ်းမှု မရှိဘဲ၊မိုးတွင်းကာလတွင် အနည်းငယ်ကြုံရတတ်သည်။
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	နိမ့်	ကြီးမားသောမိုးခေါင်မှု မရှိသေးပါ။
၅	မုန်တိုင်း	နိမ့်	မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်မှု အလွန် နည်းပါးသည်။
၆	ငလျင်	နိမ့်	ကြီးမားသောထိခိုက်ခံစားမှုမရှိသေးပါ။
၇	မီးဘေး	နိမ့်	ဖြစ်ပွားမှုအလွန်နည်းပါးသည်။
၈	ဆားငံရေဝင်မြေ	-	-
၉	မြေပြိုခြင်း၊မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	နိမ့်	စိုက်ခင်းမြေများတွင် ဓါတ်မြေဩဇာ ထည့်သွင်းစိုက်ပျိုးမှုများပြားသဖြင့် စိုက်ပျိုးမြေဆီလွှာများ ပျက်ယွင်းလာမှု ကြုံတွေ့ရသည်။
၁၀	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	လတ်	သစ်လုပ်ငန်း၊ထင်းခုတ်ခြင်းများကြောင့် သစ်တောများ လျော့နည်းလာမှု ရှိသည်။
၁၁	၄က်ဖျားရောဂါ	လတ်	ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် ရောဂါဖြစ်ပွားမှု လျော့နည်းလာသည်။
၁၂	သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါ	နိမ့်	ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးသည်။

၁၃	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	တီဘီရောဂါဖြစ်ပွားမှု မရှိသလောက်နည်းပါးသည်။
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	နိမ့်	ကျေးရွာသူ/သားများ ရောဂါဆိုင်ရာအသိအမြင်များ ရှိလာသဖြင့် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုလျော့နည်းလာသည်။
၁၅	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	-	-
၁၆	လူကုန်ကူးခြင်း	-	-
၁၇	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲ စသည်	နိမ့်	ကျေးရွာသည် ဖားကန့်မြို့နှင့်(၄)မိုင်အကွာခန့်တွင် တည်ရှိကာ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်။
၁၈	အခြား	-	-

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

ဇယား (၉) ထိခုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု(နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	လတ်	လူငယ်လူရွယ်များသည် ကျေးရွာအနီးရှိ မှော်နယ်မြေများသို့ ကျောက်ရှာလုပ်ကိုင်ကြကာ အလွယ်တကူဝယ်ယူရရှိနိုင်သည့် အရက်နှင့် မူးယစ်ဆေးစွဲမှုတို့ ရှိတတ်သည်။
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	လတ်	အလုပ်မှရငွေဖြင့်မိသားစုဝမ်းစားမဖူလုံမှု ရှိတတ်သည်။
၃	မြေယာမဲ့၊ဆင်းရဲသားတောင်သူ	လတ်	ပိုးမွှားရောဂါကျရောက်မှု၊ ကုန်ဈေးနှုန်းကြီးမြင့်မှု၊ သီးနှံ

			ထွက်ကုန်များစျေးနှုန်းလျော့ကျမှုတို့ကြုံတွေ့ရပါက ဝမ်းစာမဖူလုံမှု ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။
၄	ဘဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသ တွင်နေထိုင်သူ	နိမ့်	၂၀၁၅ခုနှစ်တွင်ကျေးရွာ၏အနိမ့်ပိုင်းတွင်ရှိ အိမ်ထောင်စုအချို့ ရေကြီးမှုဒဏ်ခံရသော်လည်း ယခုနှောင်းပိုင်းနှစ်များ ရေလွှမ်းမှု မရှိသလောက်လျော့နည်းလာသည်။

၅	မြစ်ကမ်းဘေးနေလူထု	-	မရှိ။
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident)	-	မရှိ။
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာပြောင်းခံရသူများ (IDP)	-	မရှိ။
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	-	မရှိ။
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	နိမ့်	ငါးမွေးမြူလုပ်ကိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု(၁)သာရှိသည်။
၁၀	လက်လုပ်လက်စား၊ကျပန်း	လတ်	သီးနှံစိုက်ပျိုးရာသီတွင်သာ အလုပ်အကိုင်ရရှိပြီး ကျန်ရာသီများတွင် အလုပ်အကိုင်ရှားပါးသဖြင့် ဝင်ငွေပုံမှန်မရရှိမှုကြောင့် ဝမ်းစာမဖူလုံမှု ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	-	မရှိ။
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာ	-	မရှိ။
၁၃	နယ်စပ်ဒေသ	-	မရှိ။
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	-	မရှိ။
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	နိမ့်	မူးယစ်ဆေးစွဲသူများအတွက် လူငယ်ပြုပြင်ရေးစခန်းရှိသော်လည်း ဆေးစွဲသူအချို့ ကျန်ရှိနေပါသည်။
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	-	မရှိ။
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍စျေးရောင်းသူများ	-	မရှိ။

၁၈	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	-	မရှိ။
၁၉	ကားသမား	-	မရှိ။
၂၀	အခြား	-	မရှိ။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများအခြေအနေ

(၂.၁.၁)ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့်ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်များစွာအထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏ လက်ရှိရင်ဆိုင်နေရသော စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေး၊ အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးပြဿနာများကိုပူးပေါင်းဖော်ထုတ်ပြီး၊ ကျေးရွာတွင်ရှိသော အရင်းအမြစ်များ၊ အခွင့်အလမ်းများကိုဖော်ထုတ်ကာ အကျိုးရှိစွာအသုံးချပြီး၊ သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် အစီအစဉ်ကျသောမူဝါဒချိတ်ဆက်မှုများ လုပ်ဆောင်သွားနိုင်ပါမည်။

ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်း တာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူ များ(၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့	၂	၂	၁	၃	ကျေးရွာလုံးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ	၄	၇
၂	မြစိမ်းရောင်အဖွဲ့	၁	၄	၃	၇	ချေးငွေလည်ပတ်ရေး	၅	၆
၃	ဗုဒ္ဓါဓမ္မစကူးလ်အဖွဲ့	၃	၃	၃	၆	ဘာသာရေး	၄	၆
၄	နှစ်ခြင်းခရစ်ယာန်လူငယ် အဖွဲ့	၂	၉	၁၇	၂၆	သာသာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုး ရေး	၄	၇
၅	ရှမ်းစာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့	၃	၁၃	၁၇	၃၀	စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှု	၄	၈

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့စသည့်

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့-ဥပမာ- အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့

(၃) ဘာသာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း

(၇) သင့်

(၈) ညံ့(အားနည်း)

(၂.၁.၂)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ အခြေအနေ

ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများမှ လာရောက်ဖွဲ့စည်းထားမှု မရှိပါ။

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှုအခြေအနေ

(၂.၂.၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

၎ယား (၁၁) ဆိုင်းတောင်(ရွာဟောင်းကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု%	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၈၀	၃၉.၆%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၃ကေအောက်	၅၅	၂၇.၂၃%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၃ကေမှ၅ကေထိ	၃၄	၁၆.၈၂%	တောင်သူငယ်

၄	၅ကေမှ၁၅ကေထိ	၂၆	၁၂.၉%	တောင်သူလတ်
၅	၁၅ကေအထက်	၇	၃.၄၅%	တောင်သူကြီး

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၂) ဆိုင်းတောင်(ရွာဟောင်း)ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု(တစ်နှိုင်ပတ်လုံး/ရာသီလိုက်)
၁	ဆည်	-	-	-
၂	ရေလွှဲဆည်	-	-	-
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း	-	-	-
၄	ဆည်မြောင်း	-	-	-
၅	အဝီစိတွင်း	-	-	-
၆	လက်ဝင်ရေတွင်း	-	-	-
၇	စိမ့်စမ်းရေ	ကိုယ်ပိုင်	၆၅၅.၇	တစ်နှစ်ပတ်လုံး

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	ကေ	ယူနစ်	သီးနှံထွက်မှု			သီးနှံစိုက်ပျိုး	သွင်းအားစု	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု	မှတ်ချက်
			အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျှမ်းမျှ	သည့်ကာလ	လိုအပ်ချက်	(နိမ့်/မြင့်/လတ်)	

							(နှိမ့်/မြင့်/လတ်)	
မုန်ညှင်း		စီး	၃၃၀၀	၆၆၀၀	၄၅၀၀	နိုဝင်ဘာ၊ မတ်	မြင့်	မြင့်
ကိုက်လန်		စီး	၃၃၀၀	၆၆၀၀	၄၅၀၀	နိုဝင်ဘာ၊ မတ်	မြင့်	မြင့်
စတော်ပဲ		ပိဿာ	၁၀၀၀	၁၃၂၀	၁၁၀၀	နိုဝင်ဘာ၊ မတ်	မြင့်	မြင့်
ကြံ	၂၀	ပင်	၁၆၀၀	၁၉၈၀	၁၇၀၀	မေ၊ ဖေဖော်ဝါရီ	မြင့်	မြင့်

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၂.၁.၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၄) ဆိုင်းတောင်(ရွာဟောင်း)ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ရွာပိုင်ဆိုင်မှု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
ထွန်စက်		-	
လက်တွန်းထွန်စက်	၂၃	-	၄ားရမ်းလုပ်ကိုင်ခြင်းမရှိ၊ မိမိစိုက်ခင်းများသာ အသုံးပြုကြသည်။
ရိတ်စက်	၁	-	
ရေစုပ်စက်	၂၁	-	၄ားရမ်းခြင်းမရှိ၊ ငွေကြေးတတ်နိုင်သူများသာအသုံးပြုကြသည်။
မြက်ရိတ်စက်	၄၆	-	စိုကခင်းများမစိုက်ပျိုးမီ မြက်များကိုခုတ်ဖြတ်ရှင်းလင်းရန် အသုံးပြုကြသည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၅) သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်

မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊မြေဆီဩဇာ)	မရှိ	စိုက်ပျိုးမြေအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သော်လည်း တိုးချဲ့ရန်မြေအလုံအလောက်မရှိ။
ရေအရင်းအမြစ်၊	ရှိ	
သဘာဝမြေဆွေး၊သြဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေး၊	ရှိ	သဘာဝမြေဆွေးများအသုံးပြုနည်းပညာရရှိပါက စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အသုံးပြုလာနိုင်သည်။
ဓါတ်မြေဩဇာ၊ဓါတုပိုးသတ်ဆေး	ရှိ	သီးနှံအထွက်တိုးစေရန် ဓါတ်မြေဩဇာများ အဓိကထည့်သွင်းစိုက်ပျိုးကြသည်။
ချေးငွေရရှိမှု	ရှိ	မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းရန်ပုံငွေမှ ချေးငွေများရရှိနိုင်သည်။
သွင်းအားစုစျေးကွက်	ရှိ	ဖားကန့်မြို့နှင့်ဆိပ်မူကျေးရွာရှိ စျေးဆိုင်များမှ စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်သည်။တချို့ ငွေကြေးတတ်နိုင်သူများမှာ မြစ်ကြီးနားမြို့၊မိုးညှင်းမြို့များမှ စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ ဝယ်ယူထားပြီး ကျေးရွာတွင် ရောင်းချကြသည်။
ဝန်ဆောင်မှုစျေးကွက်	ရှိ	မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ ဝန်ဆောင်မှုရရှိနိုင်သည်။
ထုတ်လုပ်မှုစျေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	ရှိ	စိုက်ခင်းသီးနှံထွက်ကုန်များကို ဖားကန့်မြို့နှင့်ဆိပ်မူကျေးရွာများရှိ စျေးများတွင် သွားရောက်ရောင်းချနိုင်ပြီး အချို့သီးနှံရောင်းဝယ်သူများမှ ကျေးရွာစိုက်ခင်းထိ လာရောက်ဝယ်ယူကြသည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ

(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၂.၁.၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေယာအသုံးချနိုင်မှု	ရှိ	မြေယာထပ်မံတိုးချဲ့နိုင်မှု မရှိပါ။
ငွေကြေးအရင်းအနှီး	ရှိ	မြစိမ်းရောင်စိမံကိန်းရန်ပုံငွေမှ အတိုးနှုန်းနည်းစွာချေးယူနိုင်သော်လည်း ငွေကြေးအကန့်အသတ်ကြောင့် ချေးငွေလိုသလောက် မရရှိနိုင်ကြပါ။
စိုက်ပျိုးရေရရှိမှု	ရှိ	စိမ့်စမ်းရေများ လျော့နည်းလာသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေလုံလောက်စွာ မရရှိနိုင်မှု ရှိလာသည်။
သွင်းအားစုတတ်နိုင်မှု	မရှိ	သွင်းအားစုများကို ဈေးကွက်တွင် ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။
စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများအချိန်မှီ အသုံးပြုနိုင်မှု	ရှိ	စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ(ဓါတ်မြေဩဇာ၊ဓါတုပိုးသတ်ဆေး)တို့ကို ဈေးကွက်အလွယ်တကူရရှိနိုင်သော်လည်း သယ်ယူရာတွင် ထောက်ခံချက်မရှိပါက တားဆီးပိတ်ပင်မှုကြောင့် အချိန်မှီ အသုံးမပြုနိုင်မှု ရှိတတ်သည်။
ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါးမှု	ရှိ	စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အလုပ်သမားများ ရှားပါးခြင်းကြောင့် မိသားစုဝင်များဖြင့်သာ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ကြသည်။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါ	ရှိ	သီးနှံဖျက်ပိုးများ ရာသီလိုက်ကျရောက်တတ်ပြီးအချို့ဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေးဒဏ်ကို ခံနိုင်ကြသည်။
နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	ရှိ	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာဝန်ဆောင်မှုရရှိသော်လည်း မလုံလောက်မှု မရှိသေးပါ။
ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	ဈေးကွက်ကို အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမှီသည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၂.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၂.၂.၂.၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၇) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ (အိမ်ထောင်စု)

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး		

နွား ၉ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်သာ မွေးမြူကြပြီး စားကျက်မြေမရှိသဖြင့် စိုက်ပျိုး

သီးနှံဘေးထွ

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မြင်း	-	
ကျွဲ	၁	ကျေးရွာတွင် တစ်အိမ်ထောင်စုသာ မွေးမြူမှုရှိသည်။

မြည်း	-	
လား	-	
ဆိတ်	-	
သိုး	-	
ဝက်	၅၅	ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုအများအားဖြင့် တစ်ပိုင်တစ်နိုင်သာ မွေးမြူကြပြီး ဒေသဝက်မျိုးများကိုသာ မွေးမြူကြသည်။
ကြက်	၇၄	ဒေသကြက်မျိုးကိုသာ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူကြပြီး ရာသီအလိုက်ကျရောက်တတ်သော လည်လိမ်ရောဂါနှင့် အအေးမိဖျားနာရောဂါများက အဟန့်အတားဖြစ်နေသည်။
ဘဲ	၉	ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်သာ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူကြသည်။
အခြား	-	
ငါးလုပ်ငန်း	-	
ငါးကန်	၁	ကျေးရွာတွင် တစ်အိမ်ထောင်စုသာငါးကန်၂ကန်ဖြင့် ငါးမွေးမြူပြီး တစ်ပိုင်တစ်နိုင်သာ မွေးမြူနိုင်သည်။
ပုဇွန်ကန်	-	
ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-	

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၂.၂.၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်**
စားကျက်မြေ	ကျေးရွာတွင် စားကျက်မြေသီးသန့်မရှိသော်လည်း သဘာဝပေါက်အပင်များမှနွားစာရိက္ခာများရရှိနိုင်သည်။
ရေရရှိမှု	မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအတွက် စိမ့်စမ်းရေသွယ်ယူ ရရှိနိုင်ကြသည်။
တိရစ္ဆာန်မျိုး	ဒေသထွက်မျိုးများကို လွယ်ကူစွာရရှိနိုင်ကြသည်။

ချေးငွေ	ကျေးရွာမြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းရန်ပုံငွေမှ အတိုးနှုန်းနည်းနည်းဖြင့် ချေးယူရရှိနိုင်ကြသည်။
သွင်းအားစုစျေးကွက်	ဖားကန့်မြို့နှင့်ဆိပ်မူကျေးရွာရှိ ဆိုင်များတွင် သွင်းအားစုများကို အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ကြသည်။
ဝန်ဆောင်မှုစျေးကွက်	မြို့နယ်မွေး/ကုဋီးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုကို ရရှိနိုင်သော်လည်း အပြည့်အဝ ရရှိမှု အားနည်းသည်။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ဖားကန့်မြို့နှင့်ဆိပ်မူကျေးရွာရှိဆိုင်များတွင် အလွယ်တကူရောင်းချနိုင်သည်။
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေနေရာရှိမှု	မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သူများသည် တနိုင်တပိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ရန် ခြံမြေနေရာ လုံလောက်စွာ ကျယ်ဝန်းမှုရှိသည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၂.၂.၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲစိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ဝက်၊ကြက်များဖျားနာရောဂါ၊ဝက်တုတ်ကွေးရောဂါများဖြစ်ပွားတတ်ပြီး မွေးမြူရေးကို ထိခိုက်စေသည်။ အအေးဒဏ်လွန်ကဲခြင်းလည်းဖြစ်ပွားတတ်သည်။ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံခြင်း၊ စောင့်ရှောက်နည်းများကို ကျေးရွာသူ/သားများ ပိုမိုသိရှိလာခြင်းဖြင့် ရောဂါဖြစ်ပွားမှု ထိန်းချုပ်ရန် လွယ်ကူလာစေနိုင်မည်။
ဝန်ဆောင်မှုစျေးကွက်	-
သွင်းအားစုစျေးကွက်	-
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှုစျေးကွက်	မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များကို အလွယ်တကူရောင်းချနိုင်သော်လည်း စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာ ရောင်းချနိုင်မှု ခက်ခဲတတ်သည်။
မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတ	ကျေးရွာသူ/သားများအတွက် မွေးမြူရေးအသိပညာပေးမှုများ မကြာခဏ ရရှိနိုင်ပါက မွေးမြူသူများအတွက် အကျိုးပြုနိုင်ပါမည်။ မွေး/ကုဋီးစီးဌာနမှ ကျေးရွာသို့ မကြာခဏလာရောက်ပညာပေးခြင်း၊ မွေးမြူရေးသင်တန်းများကို ပို့ချလေ့ကျင့်မွေးထုတ်ပေးခြင်းတို့ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါမည်။
ငါးဖမ်းခွင့် လက်လှမ်းမှီမှု	-
အရင်းအနှီးလက်လှမ်းမှီမှု	-
အခြား	-

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၂.၃) စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၂.၂.၃.၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၀) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ(ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း/အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု(နှိမ့်/လတ် မြင့်)ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များထုတ်လုပ်ခြင်း	၂	-	-	မှော်နယ်မြေများတွင် ကျောက်ရှာခြင်း လုပ်ငန်းဖြင့် ဝင်ငွေရှာဖွေကြသည်။
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	-	-	-	-
၃	လျှပ်စစ်၊ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး	-			
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	၁			ကျေးရွာတွင် လက်သမား(၁)ဦးသာ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေး ဝင်ငွေရှာလုပ်ကိုင်သည်။
၅	ယာဉ်၊စက်ကိရိယာ၊အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	၁			မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်ဆိုင်(၁)ဆိုင်သာ ရှိသည်။
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ(ဆံပင်၊အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊အင်ဂျင်နီယာ၊သင်တန်းပေးသူ)	-			
၇	လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး	၂၈			လက်လီဆိုင်-၂၈ဆိုင်ဖြစ်ပြီး မိသားစု ရပ်တည်မှု နိမ့်မှမြင့်ကြားအဆင့်တွင် ရှိကြသည်။
၈	ဟိုတယ်နှင့်စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	-			
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး				
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း(ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းအပါအဝင် ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း)	-			
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်း	-			

၁၂ ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)	-	
၁၃ ပညာရေး	-	
၁၄ ကျန်းမာရေး	-	
၁၅ လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ	၂	ဘုရားကျောင်းတွင် အမှုတော်ဆောင်နှင့် ကျောင်းစောင့် အလုပ်ဖြင့်ဝင်ငွေရှာ လုပ်ကိုင်သည်။
၁၆ အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ(အထက် ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)	-	
၁၇ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများ တွင် လုပ်ကိုင်သူများ	-	
စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူဦးရေ		၃၄

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၃.၃.၂)စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

အခွင့်အလမ်းများ	ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
အလုပ်လုပ်နိုင်သူအရေအတွက် အများအပြားရှိသည်။ ကျေးရွာအနီးရှိချောင်းမှ သဲထုတ်ယူရရှိနိုင်သည်။ သဘာဝ ထုတ်ကုန် သဲထုတ်နိုင်ရန် လုပ်ပိုင်ခွင့်များရရှိလိုကြသည်။	အလုပ်ပုံမှန်ရရှိနိုင်မည့် အလုပ်အကိုင်များမရှိခြင်း၊ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းများ မရှိပါ။ ချောင်းမှသဘာဝထုတ်ကုန် သဲထုတ်ယူရရှိနိုင်သော်လည်း ကျေးရွာသားများလုပ်ကိုင်ရင် ငွေကြေးအရင်းအနှီး၊နည်းပညာများ မရှိခြင်းကြောင့် အခြားစီးပွားရေးသမားများသာ ထုတ်ယူကြသည်။
မြို့နယ်အဆင့်တွင် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများပေးနိုင်သည့် ဒေသတွင်း ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများ ရရှိနိုင်သည်။အပ်ချုပ်	ရွာသားများသည် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများနှင့်အထိအတွေ့နည်းကြပြီး လုပ်ငန်းခွင်သုံးပညာရေးအဆင့်အတန်း မပြည့်စုံကြပါ။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့်

ဆံသ၊မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်၊လက်သမား/ပန်းရံ၊ ကျောက်ဖြတ်သင်တန်း၊ စက်ပြင် အစရှိသည့် သင်တော်သော သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများဖြစ်ကြသည်။

ငွေကြေးအမြတ်များများရရှိနိုင်သည့် ကျောက်စိမ်းရှာသည့်လုပ်ငန်းသာ စိတ်ဝင်စားမှုများကြသည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

ကျေးရွာတွင် ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းများမရှိပဲ စိုက်ခင်းသီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုအဓိကရှိသည်။ ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းစတင်ထူထောင်ရန် အသိအမြင်အားနည်းခြင်း၊ အရင်းအနှီးအားနည်းခြင်း၊ လုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်နိုင်ရည် အားနည်းခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

(၂.၃) ကုန်စည်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၂) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှုအခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်)	ဆိပ်မူကျေးရွာဈေးသို့(၄)မိုင်ခွဲခန့်ကား၊သုံးဘီး	ဖားကန့်မြို့ဈေးသို့ (၄)မိုင်ခန့် ကား၊သုံးဘီးဆိုင်ကယ်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းနှင့်၎င်း၏ အထောက်ပံ့များ	ဆိုင်ကယ်၊မော်တော်ဆိုင်ကယ် များအသုံးနိုင်ပြီး ကားလမ်းအသင့်အတင့် ကောင်းသည်။	မော်တော်ဆိုင်ကယ်များ အသုံးပြုနိုင်ပြီး ကားလမ်းအသင့်အတင့်ကောင်းသည်။
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့်ဝန်ဆောင်ပေးနိုင်မှု	ဆိပ်မူကျေးရွာဈေးတွင်ပစ္စည်းအမယ်စုံရနိုင်သည်။	ပစ္စည်းအမယ်စုံများပြားစွာ ရရှိနိုင်သည်။
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦးနှင့်ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်းမွန်ပြီး ဝန်ဆောင်မှုမျိုးစုံရရှိနိုင်သည်။	ကောင်းမွန်စနစ်ကျပြီး ဝန်ဆောင်မှုမျိုးစုံရရှိနိုင်သည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၃) ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြည်လည်ပေးဆပ်သည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ်၊ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	-	-	-	-	-
သမဝါယမချေးငွေ	-	-	-	-	-
မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းချေးငွေ	ရွာပိုင်ချေးငွေ	တစ်နှစ်	တစ်လ၁ကျပ်၌	မလိုအပ်	အာမခံနှစ်ဦးလိုအပ်သည်။

ငွေတိုးချေးသူ	ချေးငွေ	၃လမှတစ်နှစ်	တစ်လ၅ကျပ်မှ၁၀ကျပ်	လိုအပ်	စည်းကမ်းတင်းကျပ်မှုရှိသည်။
အပေါင်ဆိုင်		-	-	-	- -
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ချေးငွေ	အလျော့အတင်းရှိသည်။	တစ်လ၅ကျပ်မှ၁၀ကျပ်	မလိုအပ်	လိုအပ်ချိန်အမြဲမချေးယူနိုင်ပါ။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၅) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချခြင်းအပါအဝင် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၅.၁) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၄) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီဩဇာကြွယ်ဝမှု	အလယ်အလတ်	သီးနှံအထွက်တိုးရန် ဓါတ်မြေဩဇာများ သုံးစွဲမှုမြင့်မားသည်။ဓါတ်မြေဩဇာများ သုံးစွဲမှုမြင့်မားကာ မြေဆီလွှာကို ထိခိုက်စေနိုင်သည်။
အပင်မျိုးစိတ်များ	နိမ့်	ထိခိုက်မှု၊ အန္တရာယ်ကျရောက်မှု နည်းပါးသည်။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	နိမ့်	စိုက်ခင်းသမားများ ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများသာ သုံးစွဲမှုများပြီး ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နှင်းရေးစနစ်ကို အသုံးချမှု အလွန်အားနည်းသည်။
ရေအရင်းအမြစ်	အလယ်အလတ်	သစ်တောများပြုန်းတီးလာမှုကြောင့် စိုက်ပျိုးရေအတွက် အဓိက ရေရယူသည့် စိမ့်စမ်းရေလျော့နည်းလာမှုကြောင့် စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်မှုဖြစ်လာသည်။
ငါးမျိုးကွဲများ	-	-
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	နိမ့်	ထိခိုက်မှု၊ အန္တရာယ်ကျရောက်မှု နည်းပါးလာသည်။
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	နိမ့်	စွန့်ပစ်ပစ္စည်းအမှိုက်များအား သတ်မှတ်နေရာမှားနှင့် မြေတူးကျင်းများတွင် စနစ်တကျ စွန့်ပစ်မှုရှိသော်လည်း ပလပ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ ဗူးခွံ၊ ပုလင်းခွံများကို စည်းကမ်းမဲ့ စွန့်ပစ်ခြင်းများ အနည်းငယ်ရှိသည်။အသိပညာပေးခြင်းများ၊ စည်းကမ်း သတ်မှတ်ခြင်း၊အရေးယူဆောင်ရွက်ခြင်းများ ထားရှိဆောင်ရွက်ပေးနိုင်လေ ကောင်းလေ ဖြစ်သည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ

(ရက်၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂.၅.၂) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ

ဇယား (၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ

အမျိုးအစား	အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ(နည်း/လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး
ရေလွှမ်းမိုးခြင်း	နည်း	ဖြစ်ခဲသည်။	ချောင်းရေလမ်းကြောင်းရှင်းလင်းဆောင်ရွက်ထားသည်။
မီးဘေး	နည်း	ဖြစ်ခဲသည်။	အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
မုန်တိုင်း	နည်း	ဖြစ်ခဲသည်။	အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
ငလျင်	နည်း	ဖြစ်ခဲသည်။	အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
မိုးခေါင်ခြင်း	နည်း	ဖြစ်ခဲသည်။	အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
အအေးလှိုင်း	နည်း	တစ်ခါတစ်ရံကြုံတွေ့ရတတ်သည်။	အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။

အမျိုးအစား	အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ(နည်း/လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး
ပဋိပက္ခ	-		
တိရစ္ဆာန်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	လတ်	ရာသီလိုက် ကြက်၊ဝက်၊ဘဲရောဂါ ဘယကျရောက်မှုရှိတတ်သည်။	မွေး/ကုဋီးစီးဌာနမှ ဝန်ဆောင်မှုများရရှိသည်။မွေးမြူသူများမှ ရောဂါထိန်းချုပ်ရန်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမြှင့်တင်ရန်လိုအပ်သည်။
လူရောဂါဖြစ်ပွါးမှု	လတ်	ဌက်ဖျား၊သွေးလွန်တုတ်ကွေး၊ ရာသီလိုက်ဖျားနာရောဂါဖြစ်တတ်သည်။	ကျန်းမာရေးဌာနမှ ရောဂါများအကြောင်း ပညာပေးမှုများ အခါအားလျော်စွာ ရှိတတ်သည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ

(ရက်၊ ၂၀၂၁ခုနှစ်)

(၂.၆) ပညာရေး

(၂.၆.၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၂၆) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာပြီးစီးနှုန်း

ပညာရေး	ကျား	မ	ပေါင်း	ဧနှစ်နှင့်အထက်ကျောင်းနေလူဦးရေ၏%

လုံးဝကျောင်းမနေသူများ	၁၁၈	၁၂၇	၂၄၅	၃၀.၃၅ **%**
ဘာသာရေးအခြေပြုပညာရေး	-	-	-	-
မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၁၅၃	၁၅၉	၃၁၂	၃၈.၆၆**%**
အလယ်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၁၂၇	၁၃၅	၂၆၂	၃၂.၄၆**%**
အထက်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၇၄	၇၉	၁၅၃	၁၉**%**
တက္ကသိုလ်ပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၁၇	၁၇	၃၄	၄.၂၁**%**
ဇနှစ်အထက်လူဦးရေပေါင်း	**၃၉၆**	**၄၁၁**	**၈၀၇**	

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ

(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၆.၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၂၇) ကျောင်းအပ်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ်လူဦးရေ၏%
မူလတန်း (၅-၉နှစ်)	၆၅	၆၃	၁၂၈	
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၅၁	၅၄	၁၀၉	-
အထက်တန်း (၁၅-၁၆နှစ်ကြား)	၁၈	၂၆	၄၄	-
တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား/သူ	၁၂	၁၄	၂၆	-

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

ယခုကိန်းဂဏန်းများသည် ကျေးရွာရှိ ကျောင်းနေအရွယ်ကလေးများ ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်းတွင်တက်ရောက်သည့်ကျောင်းသားများအရေအတွက်နှင့် ကျေးရွာပြင်ပကျောင်းများတွင် တက်ရောက်နေသည့်ကျောင်းသားအရေအတွက်များ ပါဝင်သည်။ ကျေးရွာအတွင်း ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲထားသောအပိုင်းအတွက် စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏%ကို သီးခြားတွက်ချက်ဖော်ပြရန်ခက်သဖြင့် %ကို မဖော်ပြထားပါ။

(၂.၆.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် လက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား (၂၈) ကျောင်းဆောင်အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ			မူလတန်း
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်)			ရွာတွင်း
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု			ခြေလျင်၊မော်တော်ဆိုင်ကယ်
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား(အလျား၊အနံ၊အမြင့်)			(၁၂၀'×၂၀'×၁၅')ပေ
အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး			သွပ်မိုး၊ပျဉ်ထောင်၊ပျဉ်ခင်း
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ(လုံလောက်မှု ရှိ/မရှိ)			လုံလောက်မှုရှိ
ကျောင်းဆရာဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
	-	၇	၇

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၆.၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာ

ဇယား (၂၉) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မဦးရေ	ကျေးရွာရှိ မူလတန်းကျောင်းအတွက် ဆရာ/မ(၇)ဦးခန့်အပ်ထားပြီး ဆရာ/မ အင်အား လုံလောက်မှုရှိသည်။ သို့သော် ကျောင်းသားကလေးများပညာရေး အရည်အသွေးမြှင့်မား တိုးတက်လာစေရန် ဆရာ/မများ မကြာခဏ ရွှေ့ပြောင်းမှု မပြုလုပ်ရေး ကျေးရွာသူ/သား များလိုလားနေကြသည်။
တပည့်-ဆရာအချိုး	မူလတန်းကျောင်းတွင် ကျား-၇၄၊ မ-၇၄ စုစုပေါင်း-၁၄၈ဦးအတွက် ဆရာ/မ-၇ဦးရှိသဖြင့် တပည့်-ဆရာအချိုး လုံလောက်မှုရှိသည်။
မူလတန်းပညာကျောင်းထွက်နှုန်း	မနှစ်က ကျောင်းထွက်သည့် ကျောင်းသားမရှိသဖြင့် ကျောင်းထွက်နှုန်းမှာ သုညဖြစ်သည်။
မသန်စွမ်းသူများအတွက်ပညာရေးအစီအစဉ်	သီးသန့်အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကရိယာ	ကျောင်းဖွင့်ကာလက မူလတန်းကျောင်းသားများအတွက် ဗလာစာအုပ်နှင့်ကျောင်းသုံး ပုံနှိပ်စာအုပ်များကို အခမဲ့ ဖြန့်ဖြူးပေးခဲ့သည်။
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက်ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်သည့် ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုမှကျောင်းသားများကို ပံ့ပိုးသည့် အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။ ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်၍ ကျောင်းမတက်ရသည့် ကျောင်းသား မရှိသလောက်နည်းပါးသည်။
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	မိဘဆရာအသင်းက လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုရှိသော်လည်း အားနည်းသည်။ ကျောင်းပညာ ရေးကိစ္စများကို ဆွေးနွေးမှုရှိသော်လည်း ပိုမိုထိရောက်သော အကောင်အထည်ဖော်မှုများ ကို အလေးထားဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၇) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(၂.၇.၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၀) ကျေးရွာ၏ အဖြစ်များသောရောဂါများ

၁။ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောခြင်း	၂။ သွေးလွန်တုတ်ကွေးခြင်း	၃။ငှက်ဖျားခြင်း	၄။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၇.၂) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၁) ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ

ကျန်းမာရေး	ခရီးအကွာအဝေး(မိုင်)	အခန်း/ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သောအသုံး အဆောက်ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန	(၄)မိုင်ခွဲ	-	သားဖွားဆရာမ၊သူနာပြု	လုံလောက်မှုရှိ	ဆိပ်မူ ကျေးရွာ
မြို့နယ်ဆေးရုံ	(၄)မိုင်	ကုတင်(၅၀၀)ဆန့်	ဆရာဝန်/ကျန်းမာရေးမှူး၊သူနာပြု ၊သားဖွားဆရာမ၊ကျန်းမာရေးလုပ်သား	လုံလောက်မှုရှိ	ဖားကန့်မြို့
ဆေးဆိုင်	(၄)မိုင်	လုံလောက်မှုရှိ	ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်သူ	လုံလောက်မှုရှိ	ဖားကန့်မြို့

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၇.၃) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၂) ကျေးရွာ၏ သောက်သုံးရေရရှိမှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၄	ကောင်း၊ခါတ်ခွဲမစမ်းရသေး	Â	Â	Â	
တုံကင်	-	-	-	-	-	
အဝီစိတွင်း၊(လက်နှိပ်တုံကင်)	-	-	-	-	-	
စက်တွင်း (မော်တာသုံး)	-	-	-	-	-	
ကန်	-	-	-	-	-	
မြစ်/ချောင်း	-	-	-	-	-	
မိုးရေလှောင်ကန်	-	-	-	-	-	
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း	တစ်ရွာလုံး	ကောင်း၊ခါတ်ခွဲမစမ်းရသေး	Â	Â	Â	

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၇.၄) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၃) ကျေးရွာ၏ သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၂၀၂	ချမ်းသာသောအိမ်ထောင်စုများက အိမ်သာကျင်းကိုအုတ်ဖြင့် ဆောက်ထားကြပြီး ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများက မြေတူးအဖုံးဖုံးပြီးဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြသည်။
ကျင်းအိမ်သာ	-	
တောထိုင်	-	
အခြား	-	

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၈) လမ်းတံတားတည်ရှိမှု

(၂.၈.၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား (၃၅) ကျေးရွာ၏ လမ်းတံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်းတံတားအမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁၊၂၊၃)	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောခုနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှုပွင့်လင်းရာသီ တစ်နှစ်ပတ်လုံး		လမ်းအရှည်(မိုင်)
ရွာတွင်းလမ်း	၁	သင့်		-	Â	လမ်းအရှည်မှာ( )မိုင်
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁	သင့်		-	Â	မြို့ရွာချင်းဆက်လမ်း ဖြစ်ပြီး ကား၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်များဖြင့်သွားလာနိုင်သည်။
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁	သင့်		-	Â	ရွာချင်းဆက်လမ်း ဖြစ်ပြီး ကား၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်များဖြင့်သွားလာ

နိုင်သည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)
၁၊ မြေသားလမ်း ၂၊ ကတ္တရာ ၃၊ ကျောက်ခင်းလမ်း

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	**အရွယ်အစား**	**ကောင်း/ဆိုး**	**တည်ဆောက်ခဲ့သော ခုနှစ်**	**ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု ပွင့်လင်းရာသီ**	**တစ်နှစ်ပတ်လုံး**	**လမ်းအရှည်(မိုင်)**
ဆိပ်ခံတံတား	-	-	-	-	-	-
ကွန်ကရစ်တံတား	( )	**ကောင်း**		-	Â	
ကြိုးတံတား						
ရေပြွန်						

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၈.၂)ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၃၅) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	**အကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)**	**ယာဉ်အမျိုးအစား**	**ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု**	
			ပွင့်လင်းရာသီ	**တစ်နှစ်ပတ်လုံး**
မြစ်ကြောင်း/မြစ်ချောင်း	-	-	-	-
ပင်လယ်ရေကြောင်း	-	-	-	-

၁-လှေ၊သမ္ဘာန် ၂-မော်တော် ၃-သဘော
ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၈.၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၆) ကျေးရွာ၏ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	တရက်ကား	အိမ်စီးကား	ထွေလာ	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	စက်ဘီး	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ဘတ်စ်ကား	လှေ
အရေအတွက်	-	၁၄	-	၂၆၆	၁၀	၄	-	-

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၉) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၃၇) ကျေးရွာ၏ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုအခြေအနေ

အရင်းအမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်(ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခြရှိ/မရှိ
မဟာဓါတ်အားလိုင်း	-	-	-
ဆိုလာစနစ်	၁၆၇	သင့်	မရှိ
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	-	-	-
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၂၃	သင့်	မရှိ
ဖယောင်းတိုင်	-	-	-

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

မှတ်ချက်။ ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်ဓါတ်အားလိုင်းမရှိပါ။ လျှပ်စစ်မီးရရှိရန် တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မိမိတတ်နိုင်သည့် ဆိုလာအရွယ်အစားအမျိုးအစားဖြင့် တပ်ဆင်အသုံးပြုကြသည်။အချို့ငွေကြေးတတ်နိုင်သူများမှာ ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်စက်များဖြင့် လျှပ်စစ်မီးရရှိသုံးစွဲကြသည်။

(၂.၁၀) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၃၈) ကျေးရွာ၏ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာအခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	အင်တာနက်	သတင်းစာနှင့်ဂျာနယ်	အခြား

အရေအတွက်	၃၅၀	၄၉	၁၃၈	လိုင်းမကောင်း	ရနိုင်	စလောင်း-၄၉

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၁၁) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

၈ယား (၃၉) ကျေးရွာ၏ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

လုပ်ငန်း	ရှိ/မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ကျေးရွာအနီးရှိ ရေကြည်ချောင်းအပန်းဖြေနေရာတွင် သွားရောက်အပန်းဖြေနိုင်သည်။ တီဗီ၊ဗီဒီယိုများကို အိမ်များတွင် အလွယ်တကူကြည့်ရှုအနားယူနိုင်ကြသည်။
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ကျေးရွာရှိလူငယ်များသည် ဘာသာရေးအဖွဲ့အလိုက် လူမှုရေးကိစ္စရပ်များတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးလေ့ရှိပါသည်။
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	လူငယ်များသည် ယုံကြည်ရာ ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းအလိုက် ဘာသာရေးလုပ်ငန်း၊ ပွဲတော်များတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုရှိသည်။
အားကစားပစ္စည်းများလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ကျေးရွာတွင် ဘောလုံးကွင်း၊ခြင်္သေ့လုံးကွင်းများ ရှိပြီး အားကစားပြိုင်ပွဲများ ရာသီအလိုက် ကျင်းပပေးရာတွင် လူငယ်များလည်းတန်းတူပါဝင်ခွင့်ရှိသည်။
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	နည်း	ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ဟု သတ်သတ်မှတ်မှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်းမျိုး မရှိသေးပါ။
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	ရှိ	လူငယ်များသည် မိမိလူမျိုးစု ရိုးရာပွဲတော်ရက်များတွင် ရိုးရာအကများ ဖျော်ဖြေကပြခြင်း၊ ရိုးရာအဝတ်အစားများဝတ်ဆင်ပါဝင်ကြပါသည်။
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည်များအားလက်လှမ်းမှီမှု	နည်း	ကျေးရွာတွင် စာကြည့်တိုက်မရှိပါ။ ကျေးရွာဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် စာပေများ ငှားရမ်းဖတ်ရှုကြရသည်။ဖုန်းလိုင်းများမကောင်းသဖြင့် အင်တာနက်အား ကောင်းမွန်စွာ မသုံးစွဲနိုင်ကြသည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၁၂) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအခြေအနေ

(၂.၁၂.၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား (၄၀) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု၊ အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာအဆောက်အဦးများအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ဆက်သွယ်ရေးNetwork၊ မိုဘိုင်းတယ်လီဖုန်းများ၊အင်တာနက်များအား ရရှိအသုံးပြုနိုင်သော်လည်း ဆက်သွယ်ရေးဖုန်းလိုင်းများ ကောင်းမွန်စွာ မရရှိနိုင်သေးပါ။
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမှီဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်နိုင်မှု မရှိသေးပါ။
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအစီအစဉ်	ရှိ	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးအတွက် သစ်တောပြုန်းတီးမှုလျော့ချရေး၊ရေလွှမ်းမှုမဖြစ်အောင် ချောင်းရေကြောင်းရှင်းလင်းဖော်ဆောင်ခြင်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ထားနိုင်သော်လည်း စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီဖွဲ့စည်းထားရှိမှု အားနည်းသည်။
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ဆိပ်မူရဲစခန်း၊ဖားကန့်မြို့နယ်ရဲစခန်းနှင့်အလွယ်တကူချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၁၂.၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
ပြင်းထန်/မထန်	မရှိ	သာမာန်	အနည်းငယ်ရှိ	မရှိ

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

မှတ်ချက်။ ကျေးရွာတွင်သာမာန်ခိုးမှုသာဖြစ်ပွားတတ်ပြီး မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲသူအနည်းငယ်သာရှိပါသည်။ အခြားကြီးမားသောရာဇဝတ်မှုဖြစ်ပွားခြင်းမရှိပါ။

၁။ စိုးရိမ် ၂။ သာမာန်

ဇယား (၄၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
á ကျေးရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု	á ကျေးရွာတွင် ကြီးမားသော ရာဇဝတ်မှု ဖြစ်ပွားခြင်းမရှိပါ။ ဒေသတွင်း ကျေးရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ရောင်းဝယ်ရေးစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကိုလုံခြုံစိတ်ချစွာဖြင့်ဆောင်ရွက်နိုင်သည့်အခြေအနေကောင်းဖြစ်သည်။
á နေရာတည်ရှိမှုနှင့်ပထဝီဆိုင်ရာ	á ကျေးရွာသည် ဖားကန့်မြို့နှင့်ဆိပ်မူကျေးရွာသို့ ကားလမ်းဖြင့် အလွယ်တကူသွားလာနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့်

အားသာချက်	ကျေးရွာ၏စိုက်ခင်းသီးနှံထွက်ကုန်များ ရောင်းဝယ်ရေးနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးတို့အတွက်ထိရောက်မှုရှိသည်။ ကျန်းမာရေးကိစ္စများအတွက်လည်း ကားလမ်းဖြင့် အလွယ်တကူအသုံးပြုနိုင်ပါသည်။
á သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	á မြေဆီအရည်အသွေးသည် အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီး တောင်ပေါ်မြေပြန့်ဒေသဖြစ်သည်။ သီးနှံစိုက်ခင်းများမှ စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များကို လွယ်လင့်တကူ သယ်ပို့နိုင်သည်။
á လူဦးရေ	á ဒေသစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သည့်အရွယ်လုပ်သားအင်အားရှိသည်။ထိုအင်အားထုကို စွမ်းရည်မြင့်တင်သင်တန်းနှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများပေးခြင်းဖြင့် လူ့အရင်းအမြစ်များ ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးလာစေနိုင်ပါမည်။
á ပညာရေးအဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	á ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းရှိပြီး ကျောင်းအဆောက်အအုံမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ ဆရာ/မအင်အားလည်း လုံလောက်မှုရှိပြီး မူလတန်းအဆင့် ကျောင်းထွက်မှုလည်း မရှိပါ။
á သီးနှံစျေးကွက်များကောင်းမွန်ခြင်း	á ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသီးနှံထွက်ကုန်များသည် ဖားကန့်မြို့၊ ဆိပ်မူကျေးရွာနှင့်အနီးမှော်ကျေးရွာများအတွက် အဓိကအားထားရာဖြစ်သည်။ အခြားမှော်ကျေးရွာများတွင် သီးနှံစိုက်ပျိုးမှုမရှိသဖြင့် ကျေးရွာသီးနှံထွက်ကုန်များအား စျေးနှုန်းအမြတ်များများဖြင့် ရောင်းချရကာ ဝင်ငွေများကောင်းမွန်ကြပါသည်။

ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်

á သဘာဝအရင်းအမြစ်ထုတ်ယူသုံးစွဲမှုကန့်သတ်ချက်များ	á ကျေးရွာတွင် လက်ရှိစိုက်ပျိုးမြေယာအပြင် ထပ်မံပြီးမြေယာဖော်ထုတ်နိုင်မည့် မြေလွတ်များမရှိတော့ပါ။ ထိုအပြင် စိုက်ပျိုးရေအတွက် အဓိက သွယ်ယူအသုံးပြုနေသည့် စိမ့်စမ်းရေများလျော့နည်းလာသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေလုံလောက်စွာ မရရှိတော့ပါ။
á ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	á ကျေးရွာတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများသည် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုအားနည်းခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ သဘောတရားအသိအမြင်များ အားနည်းခြင်းတို့ရှိကာ ရလာဒ်ကောင်းများထွက်ရှိရေးတွင် အဟန့်အတားဖြစ်စေပါသည်။
á နည်းပညာနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု အလှမ်းဝေးခြင်း	á မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်သော်လည်း ပုံမှန်လာရောက်ပြီး ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း အားနည်းတတ်သည်။ ရာသီလိုက်ဖျက်ပိုးများကျရောက်မှုများအတွက် ထိရောက်သောဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးအစီအစဉ်မရှိသေးပါ။ စိုက်ခင်းသမားများအနေဖြင့် ဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးအတွက် ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများကိုသာ ပုဂ္ဂလိကအရောင်းဆိုင်များတွင် ဝယ်ယူသုံးစွဲကြသည်။အဆိုပါပိုးသတ်ဆေးများသည် ဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးတွင် ထိရောက်မှု အားရကျေနပ်မှု နည်းကြပါသည်။
á မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု	á ကျေးရွာတွင် အလုပ်အကိုင်မရှိသည့် လူငယ်၊လူလတ်ပိုင်းအချို့နှင့်ငွေရလွယ်သည့်ရေမဆေးကျောက်ရှာကြသူအချို့တို့သည် ဝယ်ယူရလွယ်ကူသည့် မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှုရှိကြသည်။ မှော်နယ်မြေများမှ အလွယ်တကူဝယ်ယူရရှိနိုင်သည့် မူးယစ်ဆေးများကြောင့် ကျေးရွာလူငယ်လူရွယ်များ၏ဘဝတိုးတက်မြှင့်မားလာစေရန်များစွာ ထိရောက်ဆုံးရှုံးစေပါသည်။
á ဆက်သွယ်ရေးမကောင်းခြင်း	á ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေး တာဝါတိုင်များ မရရှိ၍ ဖုန်းလိုင်းများမကောင်းမှုကြောင့် စျေးကွက်သတင်းအချက်အလက်များ၊အခြားသိလိုသောသတင်းအချက်အလက်များ၊အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုများအတွက် အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ရရှိနိုင်မှုတွင် အဟန့်အတားဖြစ်စေပါသည်။
á လျှပ်စစ်မီးမရရှိခြင်း	á ကျေးရွာတွင် တစ်ပိုင်တစ်နိုင်ဆိုလာစနစ်ဖြင့် လျှပ်စစ်မီးရရှိအသုံးပြုကြရပါသည်။ မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီးများမရရှိသဖြင့် လျှပ်စစ်မီးဖြင့်လုပ်ကိုင်ရသည့် ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများ၊မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်လိုသည့်သူများအတွက်အခက်အခဲဖြစ်စေပါသည်။ လျှပ်စစ်မီးမရရှိသဖြင့် ကျေးရွာသူ/သားများ၏ လူမှုစီးပွားဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန်လည်း များစွာအဟန့်အတားဖြစ်စေပါသည်။

(၅) ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

ဇယား (၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရာ	အလားအလာ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်
၁။	<u>သဘာဝဘေး</u> • မိုးတွင်းရေကြီး၊ရေလျှံ၍လူနေအိုးအိမ်၊စိုက်ခင်းများပျက်စီးဆုံးရှုံးခြင်း၊	• ကုမ္ပဏီမှစွန့်ပစ်မြေစာများကြောင့်ချောင်းရေပိတ်ဆို့ပြီး မိုးတွင်းရေကြီးရေလွှမ်းလာခြင်း၊	• ကျေးရွာလူထုအင်အားဖြင့် ချောင်းရှင်းလင်းနိုင်ခြင်း၊		• သက်ဆိုင်ရာဌာနအဖွဲ့အစည်းများ၏အကူအညီရယူပြီး ကျေးရွာလူထုအင်အားဖြင့်ချောင်းရှင်းလင်းခြင်း၊	<u>သဘာဝဘေးရေကြီးရေလွှမ်းမှုမဖြစ်စေရေး</u> • စွန့်ပစ်မြေစာများ ချောင်းရေထဲမကျရောက်အောင် ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ • ချောင်းရှင်းလင်းရေးလုပ်ငန်းများစီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
၂။	<u>ဆက်သွယ်ရေး</u> • ဆက်သွယ်ရေး(ဖုန်းလိုင်းများ)မကောင်းခြင်း၊	• ဖုန်းတာဝါတိုင်မရှိခြင်း၊	• မြေနေရာရှိခြင်း၊		• ဆက်သွယ်ရေးဌာန၊အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍တာဝါတိုင်ရရှိရေးဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊	<u>ဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ရေး</u> • ဖုန်းဆက်သွယ်ရေးတာဝါတိုင်များရရှိအောင်ဆက်သွယ်ရေးဌာန၊အဖွဲ့အစည်းများတို့ တင်ပြခြင်း၊
၃။	<u>စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ</u> • သီးနှံအထွက်နှုန်းလျော့နည်းခြင်း၊	• မြေဆီဩဇာမကောင်းလာခြင်း၊ • စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများရရှိမှုမလွယ်ကူခြင်း၊ • သဘာဝမြေဩဇာအသုံးပြုမှုနည်းပါးခြင်း၊ • နည်းပညာအားနည်းခြင်း၊	• သဘာဝမြေဩဇာများရရှိနိုင်ခြင်း၊	• စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာအရေးကြီးသောခါတ်မြေဩဇာ၊ပိုးသတ်ဆေးများသယ်ယူရာတားဆီးစစ်ဆေးမှုများရှိခြင်း၊ • ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းနည်းခြင်း၊	• စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှစိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာအရေးကြီးသောသွင်းအားစုများသယ်ယူခွင့်ထောက်ခံချက်ရရှိရေးဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ • စိုက်ပျိုးရေးဌာန၊အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုရရှိရေးဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊	<u>စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်ရေး</u> • စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများရရှိနိုင်ရန် သယ်ယူခွင့်ထောက်ခံချက်ရရှိရေး၊ • စိုက်ပျိုးရေးနည်းစနစ်များအသုံးပြုမှုတိုးတက်အောင် အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများဆောင်ရွက်ခြင်း၊
၄။	• စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်ခြင်း၊	• မိုးမှန်ခြင်း၊ • နွေရာသီစိမ့်စမ်းရေလျော့	• စိုက်ခင်းများတွင်ရေတွင်းတူးဖော်	• သစ်တောများပြုန်းတီးလာခြင်း၊	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာန၏အကူအညီဖြင့်ရေရရှိရေး	• ရေသုံးစွဲသူများစုဖွဲ့၍နွေရာသီရေလုံလောက်စွာရရှိရေးလက်

		နည်းလာခြင်း၊	ရေရှိနိုင်ခြင်း၊		စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊	တူးတွင်းများတူးဖော်ပေးခြင်း၊ • စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း၊

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရာ	အလားအလာ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်
၅။	<u>မွေးမြူရေးကဏ္ဍ</u> • ရာသီလိုက်ရောဂါ ကျခြင်း၊ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု၊	• ကာကွယ်ဆေးပုံမှန်ထိုး နှံမှုအားနည်းခြင်း၊ • မွေးမြူရေးနည်းပညာ အသိနည်းခြင်း၊	• ကုသရေးဦးစီးဌာန မှဝန်ထမ်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်နိုင်ခြင်း၊ • ပိုးသတ်ဆေးများ လွယ်ကူစွာလက် လှမ်းမှီခြင်း၊	• မွေးမြူရေးဝန် ဆောင်မှုရရှိရန် ဝန်ထမ်းနည်းပါး ခြင်း၊	• ရောဂါကာကွယ်ဆေးပုံမှန် ထိုးနိုင်ရေးအလေးထား ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ • မွေး/ကုဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ် ဆက်၍နည်းပညာဝန်ဆောင် မှုရရှိအောင်စီစဉ်ဆောင်ရွက် ခြင်း၊	<u>မွေးမြူရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းရေး</u> • တိရစ္ဆာန်ရောဂါကာကွယ်ဆေး ထိုးရေးအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ • နည်းပညာရရှိအောင် ဆောင်ရွက် ခြင်း၊
၆။	<u>ကျန်းမာရေး</u> • ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ကုသမှုခက်ခဲခြင်း၊	• ကျန်းမာရေးဆေးပေး ခန်းမရှိခြင်း၊ • အလွယ်တကူသွားရောက် မကုသနိုင်ခြင်း၊	• ကျန်းမာရေးဌာနမှ ဆရာမနှစ်ဦးခွဲဝေ ချထားပေးခြင်း၊ မြေနေရာရှိခြင်း၊	• ကျေးရွာမှဝေကြေး မတတ်နိုင်ခြင်း၊	• မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာများသို့ ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်း ရရှိရေးတင်ပြခြင်း၊ • ရန်ပုံငွေရှာဖွေခြင်း၊	<u>ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်စေရေး</u> • ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေး ခန်းအခိုင်အမာစနစ်တကျ ဆောက်လုပ်ခြင်း၊
၇။	<u>ပညာရေး</u> • အလယ်တန်းအဆင့် မှပညာဆက်လက်သင် ကြားမှုလျော့နည်းခြင်း၊	• ကျေးရွာတွင်မူလတန်း ကျောင်းသာရှိခြင်း၊ • မြို့ပေါ်သို့သွားရောက် သင်ကြားရန်သွားလာ ရေးခက်ခဲခြင်း၊	• မြို့နှင့်(၄)မိုင်ခန့် သာဝေးကွာခြင်း၊	• ကျေးရွာရှိကျောင်း သားဦးရေဖြင့်မူလ တန်းအဆင့်မှအလယ် အဆင့်တိုးမြှင့်ရန် မလွယ်ကူခြင်း၊	• မိဘဆရာအဖွဲ့နှင့်ကျေးရွာ လူထုပူပေါင်း၍ကျောင်း ကြို/ပို့အစီအစဉ်များချမှတ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊	• ပညာသင်ကြားရေးအလေးထား ပြီး ကျေးရွာမှ စုပေါင်း၍ကျောင်း ကြို/ပို့ယာဉ်များစီစဉ်ခြင်း၊
၈။	<u>ကျား/မကဏ္ဍ</u> •ကျား/မတန်းတူညီ မျှအားနည်းခြင်း၊	• ကျား/မလုပ်အားခများ တန်းတူမရရှိခြင်း၊		• ရိုးရာဓလေ့အစွဲများ ရှိခြင်း၊	• မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်များ၏ အကူအညီနှင့်ကျေးရွာလူထု ပေါင်း၍ကျား/မတန်းတူ အခွင့်အရေးရရှိရန်စီစဉ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊	<u>ကျား/မဆိုင်ရာတန်းတူအခွင့်အရေး</u> • ကျား/တန်းတူညီမျှ လုပ်အားခ များရရှိရေး၊ • အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများ ကျင်းပခြင်း၊
၉။	<u>စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သောဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ</u>	• အတတ်ပညာ၊အသိပညာ များနည်းပါးခြင်း၊ • ပုံမှန်ဝင်ငွေရအလုပ်နည်း	• အလုပ်လုပ်ကိုင် နိုင်သည့်အရွယ် ဦးရေများခြင်း၊	• လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင် မှုအားနည်းခြင်း၊ • ဈေးကွက်ထိုးဖောက်	• သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင် တန်းများရရှိစေခြင်း၊ • ထုတ်လုပ်သူများနှင့်ဝယ်	<u>စိုက်/မွေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ် ငန်းများတိုးတက်လာစေရေး</u> • သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်း

• အလုပ်အကိုင်အတည်တကျမရှိခြင်း၊	ပါးခြင်း၊	• ကျေးရွာတည်နေရာအားသာချက်ကြောင့်ဈေးနှင့်လမ်းလှမ်းမီခြင်း၊	မှုအသိအမြင်အားနည်းခြင်း၊	ယူသူများအကြားအဆက်အသွယ်ရှာပေးခြင်း	များ ပံ့ပိုးခြင်း၊ •မြို့နယ်အဆင့်အသေးစားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးရေးပံ့ပိုးမှုအတွက် နိုင်ငံတော်မှထောက်ပံ့ခြင်း၊

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရာစိန်ခေါ်မှု	အလားအလာနည်းလမ်းများ	အဟန့်အတားနှင့်	ဖြေရှင်မည့်	အဆိုပြုစီမံချက်
၁၀။	<u>လူငယ်၊ယဉ်ကျေးမှုနှင့်အားကစား</u> • မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲလူငယ်များလာခြင်း၊	• တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုနည်းပါးသည့်မှော်နယ်မြေများတွင်အလွယ်တကူရရှိနိုင်ခြင်း၊ • အသိပညာဗဟုသုတနည်းပါးခြင်း၊ • အလုပ်လက်မဲ့များခြင်း၊	• အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်လူငယ်လူရွယ်များရှိနေခြင်း၊	• သက်ဆိုင်ရာမှလေ့လာသင်ယူနိုင်ရေးအထောက်အပံ့နည်းခြင်း၊ •ကျေးရွာစာကြည့်တိုက်မရှိခြင်း၊	• သက်ဆိုင်ရာဌာနဆိုင်ရာဒေသအာဏာပိုင်များနှင့်ချိတ်ဆက်၍မူးယစ်ဆေးဝါးရောင်း/ဝယ်မှုများအလေးထားကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ • စာပေများများဖတ်ရှုလေ့လာချင်စိတ်ရှိအောင်ဖန်တီးပေးခြင်း၊	<u>လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး</u> • မူးယစ်ဆေးဝါးရောင်းသူ/ဝယ်သူပညာပေး၊ဥပဒေအရအရေးယူခြင်း၊ • အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများစီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ • အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ခြင်း၊
၁၁။	<u>ကျေးရွာအတွင်းရှိအခြေခံအဆောက်အဦးများ</u> • မြို့ရွာချင်းဆက်လမ်းမကောင်းခြင်း၊ • တံတားများမကောင်းခြင်း၊	• မြေသားလမ်းဖြစ်နေခြင်း၊ • တံတားကြမ်းခင်းများပျက်စီးနေခြင်း၊	• နဂိုရလမ်းအမာခံရှိနေခြင်း၊	• သက်ဆိုင်ရာမှလမ်းတံတားဆိုင်ရာအထောက်အပံ့အားနည်းခြင်း၊	• နိုင်ငံတော်မှ မြို့ရွာချင်းဆက်လမ်း၊တံတားများဆောက်လုပ်အစီအစဉ်ချမှတ်ခြင်း၊	<u>အခြေခံအဆောက်အဦးများကောင်းမွန်ရေး</u> • ကျောက်ချောလမ်း၊ ကတ္တရာလမ်းခင်းခြင်း၊ • တံတားများပြုပြင်ခြင်း၊

ကိုးကားစာရင်း

၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲရေးလက်စွဲလမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၇၊ စက်တင်ဘာလ

၂။ ၂၀၁၇ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ဆိုင်းတောင်(ရွာဟောင်း)ကျေးရွာ တွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူသားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊